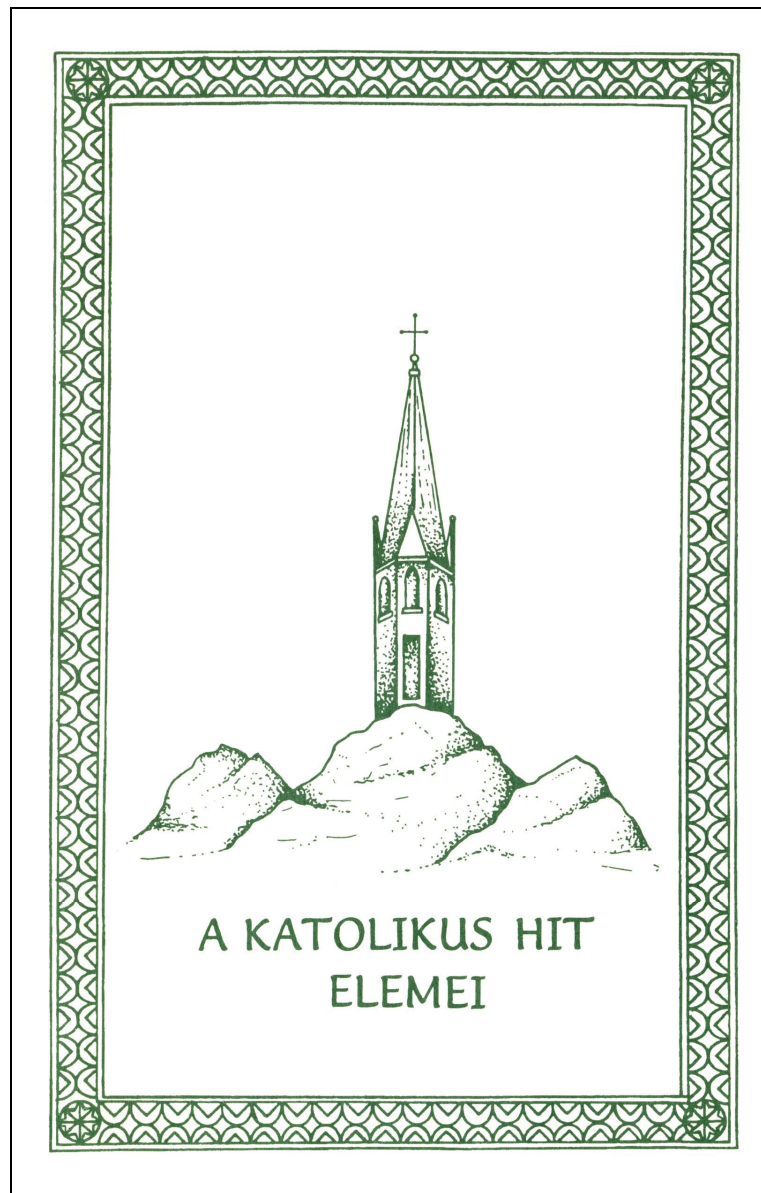

A katolikus hit elemei

A tanítás, szentségek, a kegyelem, parancsolatok, az imádság

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

A katolikus hit elemei

A tanítás, szentségek, a kegyelem, parancsolatok, az imádság

Nihil obstat.

István N. Mustos Sch. P.

Censor Deputatus

Nr. 5-28/1997 Imprimatur.

Clifton, Die 28 Mai Anno 1997

Frank J. Rodimer J.C.D., D.D

Episcopus Patersoniensis

A Piarista Tartományfőnök 1997/06/08 sz. engedélyével

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció a hasonnevű nyomtatott könyv (ISBN 0-9651859-1-5) hű változata. Az eredeti könyvet az amerikai Szent István Magyar Plébánia adta ki (St. Stephen's Magyar R. C. Church; 223 Third St., Passaic, NJ 07055-7894, USA) 1997-ben. A könyv fordítása a következő műnek: Outlines of the Catholic Faith, kiadta a The Leaflet Missal Company, 976W Minnehaha Ave. St. Paul, MN 55104. A magyar változat fordítója Rev. Zárday Tamás Sch. P., a borító grafikája Pándi Réka munkája.

Ezt az elektronikus kiadást szabadon lehet lelkipásztori célokra használni, de minden egyéb jog a The Leaflet Missal Company és a Szent István Plébánia tulajdonában marad.

A könyvben szereplő rózsafüzér illusztrációt külön állományként bocsátja közre a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár nyomdai minőségű, fekete-fehér, 600 dpi felbontásban. Az állomány neve ROZSAF01.ZIP. Ez a grafika is szabadon használható lelkipásztori célokra.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó.....	5
Rövidítések, hivatkozások	6
Hitünk tanításai	7
I. A teremtés.....	7
II. Az üdvtörténet	8
III. A kinyilatkoztatás	9
IV. Az apostoli hitvallás	10
A szentségek	19
I. A szentségek általában.....	19
II. Az Egyház hét szentsége	20
A. Kereszttség	20
B. Bérmlás.....	21
C. Oltáriszentség	23
D. Bűnbocsánat szentsége.....	25
E. Betegek kenete.....	27
F. Egyházi rend	28
G. Házasság.....	30
III. A szentelmények	32
IV. A búcsúk	32
Élet Krisztusban: kegyelem és parancsolatok.....	35
I. A megszentelő kegyelem.....	35
II. A boldogságok.....	38
III. A bűn.....	38
IV. A két főparancs	40
V. Isten tízparancsolata	40
1. Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!	40
2. Isten nevét hiába ne vedd!.....	42
3. Az Úr napját szenteld meg!.....	42
4. Atyádat és anyádat tiszteld!	42
5. Ne ölj!	43
6. Ne paráználkodj!	44
7. Ne lopj!	45
8. Ne hazudj és mások becsületében kárt ne tégy!.....	46
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!	47
10. Mások tulajdonát ne kívánd!.....	47
VI. Az Egyház parancsai.....	47
VII. Az Egyház parancsainak megtartása	47
Az imádság.....	50
A katolikus keresztény köszöntés	51
Szentségi áldás.....	51
A szentgyónás módjai	52
Első forma: magángyónás.....	52
Második forma: közös gyónás	53
Harmadik forma: általános feloldozás	53

Keresztút	54
Keresztvetés	54
A térdhajtás módja	54
Miatyánk, az Úr imája	55
Üdvözlégy, Mária	55
Dicsőség az Atyának	55
Az apostoli hitvallás	55
A niceai hitvallás	55
Hitvallás. Kiadta a Sacrum Officium, Rómában, 1956. június 13-án	56
Confiteor	57
Bűnbánat felindítása	57
Engesztelő ima	57
Miserere: bűnbánati ima	57
A hit felindítása	57
A remény felindítása	58
A szeretet felindítása	58
Reggeli felajánlás	58
Esti ima	58
Ima étkezés előtt	58
Hálaadás étkezés után	58
Jézus Szíve ígéretei	58
Mindennapi imádság Jézus Szívéhez	59
Imádság feszület előtt	59
Anima Christi	59
Jézus, az élet kenyere	59
Imádság a Szentlélekhez	60
A rózsafüzér imádkozása	60
A rózsafüzér titkai	61
Üdvözlégy, Királyné	61
Rózsafüzér-ima	61
Magnificat	61
Memorare	62
Az Úrangyala (Angelus). Év közben (a húsvéti időn kívül)	62
Mennynek Királyné Asszonya. A húsvéti időben	62
Imádság Szent Mihályhoz	63
Az őrzőangyalhoz	63
Imádság a pápáért	63
A 129. zsoltár: De profundis	63
A halottakért	64
Ima Szent István királyhoz	64
Ima a hazáért	64
Tárgymutató	65

Előszó

A jelen füzetet a Leaflet Missal Company „Outlines of the Catholic Faith” című 1995-ös kiadványának, már a Katolikus Katekizmus figyelembevételével átdolgozott anyagát adjuk a magyar olvasó kezébe. Az Egyház korunk számára megfogalmazott tanításának forrása a *Katolikus Egyház Katekizmusa*, az idejével állandóan küzködő hívőnek azonban nagyon hasznos egy ilyen összefoglaló füzet is, amely rövid megfogalmazásban adja közre hitünk alapvető igazságait. A füzet vázlatossága mellett is a krisztusi tanítás egészét tükrözi, hogy aztán annak fényénél legyen tudatosabb a hitünk, megalapozottabb a reményünk és erősebb a szeretetünk. Ajánljuk ezt a könyvecskét azoknak is, akik vissza akarnak térni elhagyott hitükhöz és azoknak is, akik most ismerkednek a katolikus hittel és csatlakozni szándékoznak a krisztusi családhoz.

Első részében a füzet bemutatja hitünk alapvető tanításait. A második rész szentségtani tárgyalása szinte asztalunkra hozza az „Élet Kenyerét”, a harmadik rész pedig lelkünkbe idézi a „Kegyelem Forrását”. Az utolsó, imádságos részben felfedezhetjük a nem egyszer gyermekkorunk óta nem mondott imákat és áhítatgyakorlataink gyöngyszemeit. Ez is segíti az olvasót abban, ami az egész kiadás célja: *közelebb kerülni az Egyházhoz mindennapi életünk gyakorlatán keresztül, és így a Szűzanya segítségével hűségesebben követni Szent Fiát, a Minden Kegyelem Forrását.*

A füzetet az otthoni magyarságon kívül az észak-amerikainak is szántuk, ezért talál az olvasó nekik szóló kiegészítéseket a lábjegyzetekben. A fordítás során igyekeztünk az új, ökumenikus szövegeket felhasználni. A füzet a latin rítusú híveknek készült, de itt-ott utalunk a görög katolikus szertartásokra is. Az eredeti kiadás imádságait kiegészítettük két magyar vonatkozásúval: *Ima Szent István királyhoz* és *Ima a hazáért.*

Ezúton mondunk köszönetet a Leaflet Missal Company-nak a magyar kiadás engedélyéért, Rev. Zárday Tamás piarista atyának a fordításért és a sok önkéntesnek, akik lehetővé tették ezt a kiadást. Isten áldása segítse őket is és az olvasót is, és adja a Mindenható, hogy ez a füzet is hozzájáruljon a keresztény magyar megújuláshoz!

Passaic, New Jersey, Szent István Plébánia
1997. június 27-én, Szent László király ünnepén

Rev. Mustos N. István, Sch. P.
plébános

Rövidítések, hivatkozások

KEK:	A Katolikus Egyház Katekizmusa, 1994.
Dei verbum:	Dogmatikai konstitúció az isteni kinyilatkoztatásról, 1965.
Gaudium et spes:	Lelkipásztori konstitúció az Egyház és a mai világ viszonyáról, 1965.
Lumen gentium:	Dogmatikai konstitúció az Egyházzal, 1964.
Presbyterorum ordinis:	A papi rendről és a lelkipásztori munkáról szóló dokumentum, 1965.
Sacrosanctum Concilium:	Konstitúció a szent liturgiáról, 1963.

A hivatkozott szentírási könyvek listája

Ószövetség

Ter	Teremtés könyve (Mózes első könyve)
Kiv	Kivonulás könyve (Mózes második könyve)
Zsolt	Zsoltárok könyve
Iz	Izajás könyve
Jer	Jeremiás könyve

Újszövetség

Mt	Máté evangéliuma
Lk	Lukács evangéliuma
Jn	János evangéliuma
ApCsel	Apostolok cselekedetei
Róm	Rómaiaknak írt levél
1Kor	Korintusiaknak írt I. levél
2Kor	Korintusiaknak írt II. levél
Gal	Galatáknak írt levél
Ef	Efezusiaknak írt levél
Fil	Filippieknek írt levél
Kol	Kolosszeieknek írt levél
1Tim	Timóteusnak írt I. levél
2Tim	Timóteusnak írt II. levél
Zsid	Zsidóknak írt levél
Jak	Szent Jakab levele
1Pt	Szent Péter I. levele
2Pt	Szent Péter II. levele
1Jn	Szent János I. levele
Jel	Jelenések könyve

Hitünk tanításai

I. A teremtés

A. Isten TEREMTETT mindent, az eget és a földet, a tengert, és mindent, ami bennük van.

1. Az ásványokat, amelyek élettelenek.
2. A növényeket, amelyek élnek.
3. Az állatokat, madarakat és halakat, amelyeknek testük van, élőlények, és mozogni tudnak.
4. Az embereket, akiknek testük van, értelmük és szabad akaratuk.
5. Az angyalokat, vagyis a legmagasabbrendű teremtményeket, akik test nélküli szellemek. Van értelmük és szabad akaratuk.

B. A Szentírás három angyalt említ név szerint. Ezek: Rafael, Gábor és Mihály.

C. Isten próbára tette az angyalokat, hogy elfogadják-e az ő akaratát. Voltak, akik elutasították Istent, ezek a bukott angyalok. Akik elfogadták Isten akaratát, azok a jó angyalok.

D. A jó angyalok a MENNYBEN vannak Istennel. A bukott angyalok (ÖRDÖGÖK) a POKOLBAN vannak.

E. A bukott angyalok vezérének SÁTÁN a neve.

F. Az ember olyan teremtmény, akinek teste és lelke van, és Isten képmására van alkotva.

G. A két legelső ember, akiket Isten alkotott, ÁDÁM és ÉVA voltak, őszüeleink. Isten Éden kertjébe, más néven a Paradicsomba helyezte őket.

H. Ádámot és Évát arra csábította a Sátán, hogy egyenek a jó és rossz tudásának a fájáról Éden kertjében. Ádám és Éva ettek a fa gyümölcséből, és ezzel elutasították Istent. Ezt a bűnt nevezzük EREDETI BŰNEK.

I. Engedetlenségük miatt Ádámot és Évát Isten kiűzte Éden kertjéből, és ettől kezdve ki voltak szolgáltatva a szenvedésnek, bűnnek és halálnak.

J. Bűnük által Ádám és Éva elvesztették a MEGSZENTELŐ KEGYELMET, vagyis a legnagyobb ajándékot, amelyet a teremtéskor kaptak.

Isten „az idők kezdetekor a semmiből megteremtette egyszerre a teremtmények mindkét rendjét, a szellemi és az anyagi, vagyis az angyalokat és a földi világot, – azután az emberi teremtményt, aki mintegy részese mindkettőnek, minthogy testből és lélekből van összetéve.” (KEK, 327.)

A Szentírás azt tanítja, hogy az ember „Isten képmására” van alkotva. Képes arra, hogy Teremtőjét megismerje és szeresse, és minden földi teremtmény fölé van helyezve, hogy uralkodjon rajtuk és használja fel őket, és közben Istent dicsőítse. ... De Isten nem magányos

lénynek teremtette az embert. Kezdetől fogva „férfinak és nőnek teremtette őket” (lásd Ter 1,27). ...Így Isten, amint szintén a Bibliában olvassuk, látta „mindazt, amit alkotott, és látta, hogy az mind nagyon jó” (lásd Ter 1,31). (Gaudium et Spes, 12.)

A Sátán, vagyis az ördög és a többi gonosz szellemek bukott angyalok, akik szabadon elutasították, hogy Istent és terveit szolgálják. Isten ellen való döntésük végérvényes. Azon igyekeznek, hogy Isten elleni lázadásukban az embert is társukká tegyék. (KEK, 414.)

Bár Isten jónak alkotta az embert, ő, a gonosz lélek sugallatára, már a történelem kezdetekor rosszul használta fel a szabadságát. Szembeszállt Istennel, és nélküle akarta célját elérni. (Gaudium et Spes, 13. – Idézi a KEK, 415.)

Bűne által Ádám, mint első ember elveszítette azt az eredeti szentséget és igazságot, amelyet Istentől kapott, mégpedig nemcsak a maga számára, hanem minden ember számára [kivéve Máriát és Krisztust]. (KEK, 416. – a kivételre lásd KEK, 491. és 504.)

II. Az üdvtörténet

A. Ádám és Éva bűnbe esett és elvesztette Isten kegyelmét, de utána Isten megadta nekik az üdvösség reményét, a megváltás ígértét.

B. Krisztus előtt 1850 körül Isten kiválasztotta Ábrahámot, hogy ő legyen az izraelitáknak, Isten választott népének atyja.

C. Ábrahámnak volt egy fia, Izsák. Izsák fia volt Jákob, Jákobnak pedig tizenkét fia volt. Izrael tizenkét törzsét Jákob fiai után nevezték el.

D. Krisztus előtt 1250 körül Isten Mózeset választotta ki, hogy az izraelitákat kivezesse az egyiptomi fogságból az ígért földjére.

E. Isten Mózesnek adta a Sínai-hegyen a TÍZPARANC SOLATOT, és SZÖVETSÉGET kötött a néppel.

F. Isten az évszázadok folyamán prófétáin keresztül beszélt népéhez. A próféták minduntalan emlékeztették a népet Istennel való szövetségükre, Isten parancsaira, és közvetítették számukra az eljövendő Messiásban való üdvösség üzenetét.

G. Amikor Krisztus, a Messiás eljött, ÚJ SZÖVETSÉGET hozott létre.

H. Azokat az embereket, akik Jézus Krisztus tanításait követik, KERESZTÉNYEKNEK nevezzük.

Isten nem hagyta magára az embert bukása után. Ellenkezőleg: Isten hívja az embert, és titokzatos módon meghirdeti a rossz fölötti győzelmet és a bukásából való fölemelkedést. (KEK, 410.)

Amikor Isten végtelen szeretetében az egész emberi nem üdvösségét gondosan elő akarta készíteni, különleges gondviselésével egy népet választott ki magának, és reá bízta ígéreteit. Szövetséget kötött Ábrahámmal (vö. Ter 15,18) és Mózesen keresztül Izrael népével (vö. Kiv 24,8). A tulajdonául lefoglalt népnek egyetlen igaz és élő Istenként úgy nyilatkoztatta ki magát,

hogy Izrael megtapasztalja, milyen úton vezeti Isten az embereket, és hogy ezeket az utakat magának a próféták ajkán át szóló Istennek szavából napról napra mélyebben és világosabban megértse, és egyre szélesebb körben tárja a népek elé (vö. Zsolt 21,28-29; 95,1-3; Iz 2,1-4; Jer 3,17). (Dei Verbum, 14.)

III. A kinyilatkoztatás

A. Azokat az igazságokat, amelyeket Isten kinyilatkoztatott, a SZENTÍRÁS és a SZENTHAGYOMÁNY tartalmazza.

B. A Szenthagyomány Istennek az az íratlan szava, amelyet Krisztus a Szentlélek közvetítésével adott át az apostoloknak, és amelyet azok továbbadtak utódaiknak.

C. A Szenthagyomány a hitvallásokban, az Egyház szertartásaiban és imáiban, valamint a pápák és püspökök hivatalos tanításában jelenik meg.

D. Mielőtt az Újszövetséget leírták, előszóban adták tovább, és a Szenthagyomány része volt.

E. A Szentírás Isten szava, amelyet a Szentlélektől sugalmazva leírtak, és a BIBLIA tartalmazza. A katolikus Egyház tanításának alapvető forrása.

F. A Biblia hetvenhárom könyvből áll. Ez két részre oszlik: az ÓSZÖVETSÉGRE és az ÚJSZÖVETSÉGRE. Az Ószövetségbe negyvenhat könyv tartozik, az Újszövetségbe huszonhét.

G. Az Ószövetség könyvei Isten kinyilatkoztatásának azt a részét tartalmazzák, amelyet a Krisztus eljövedele előtt élt embereknek adott.

H. Az Újszövetség könyvei Krisztus szavait és tetteit, az apostolok tanításait és a korai Egyházban való tevékenységüket tartalmazzák.

I. Az Újszövetséget négy részre lehet osztani:

1. Szent Máté, Márk, Lukács és János EVANGÉLIUMA. A négy evangélium Krisztus földi életét mondja el.
2. Az APOSTOLOK CSELEKEDETEI az apostolok tevékenységének története a Jézus mennybemenetelét követő időben, Szent Lukács műve.
3. A huszonegy LEVÉL, amelyek Szent Péter, Pál, Jakab, János és Júdás nevét viselik, és amelyeket az ő tekintélyük hitelesít.
4. A legutolsó könyv a JELENÉSEK KÖNYVE, amelyet Szent János evangélista írt.

J. Azokat a legfőbb igazságokat, amelyeket Jézus a katolikus Egyházon keresztül tanít, az APOSTOLI HITVALLÁS tartalmazza.

„A Szenthagyomány és a Szentírás szorosan összefonódik és átjárja egymást. Mert ugyanabból az isteni forrásból fakad mind a kettő, igazából egynek mondható és egy cél felé irányul” (lásd Dei Verbum, 9.). Mindkettő jelenvalóvá és termékennyé teszi az Egyházban Krisztus misztériumát, aki megígérte, hogy övéivel marad „minden nap a világ végéig” (lásd Mt 28,20). „A Szentírás Isten szava, mert az isteni Lélek sugalmazására foglalták írásba” (lásd Dei Verbum, 9.) „A Szenthagyomány viszont Isten szavát, amelyet Krisztus Urunk és a Szentlélek

bízott az apostolokra, sértetlenül származtatja át ezek utódaira, hogy az igehirdetésükkel, az Igazság Lelkének fényénél, hűségesen őrizték, kifejték és terjessék.” (lásd Dei Verbum, 9.) Mindebből az következik, hogy az Egyház mint a kinyilatkoztatás megbízott továbbadója és értelmezője „nemcsak a Szentírásból meríti az összes kinyilatkoztatott dolgokra vonatkozó bizonyosságát. Ezért mindkettőt egyforma áhítattal és megbecsüléssel kell elfogadni és tisztelni” (lásd Dei Verbum, 9.). (KEK, 80-82.)

Az első keresztény nemzedéknek még nem volt írott Újszövetsége. Maga az Újszövetség tanúskodik az élő hagyomány folyamatáról. (KEK, 83.)

IV. Az apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában,
mennynek és földnek Teremtőjében.

És Jézus Krisztusban,
az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban;

aki fogantatott Szentlélektől,
született Szűz Máriától;

szenvedett Poncius Pilátus alatt;
megfeszítették, meghalt és eltemették.

Alászállt a poklokra,
harmadnapon feltámadt a halottak közül;
fölment a mennybe,
ott ül a mindenható Atyaisten jobbján;
onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben.
Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat;
a szentek közösségét,
a bűnök bocsánatát,
a test feltámadását
és az örök életet.

Amen.

Az Apostoli Hitvallás tizenkét cikkelyre osztható.

A. „Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében.”

1. Isten a legfőbb Lény, aki azonos a saját létezésével, és végtelenül tökéletes.
2. Isten mindent megtehet: számára semmi sem lehetetlen.
3. Mindent Isten teremtett a semmiből saját hatalma által. Mindent tud és mindent lát.
4. Egyetlen Isten van, és nem is lehet több.
5. Az egyetlen Istenben három személy van, az Atyaisten, a Fiúisten és a Szentlélek-Isten. (SZENTHÁROMSÁG).
6. Az Atyaisten a Szentháromság első személye.

7. Aki nem hisz Istenben, az ateista.
8. Aki azt állítja, hogy nem tudja, van-e Isten, az agnosztikus.

Az egyetlen Istenbe vetett hit megvallása – mely benne gyökerezik az Ószövetség isteni kinyilatkoztatásában – elválaszthatatlan annak a hitnek a megvallásától, hogy létezik az Isten; és (mindkettő) alapvető jelentőségű. Az Isten egyetlen, nincs több Isten, csak egy: „a keresztény hit azt vallja, hogy csak egy Isten van, egy a természetében, a lényegében és a létében”. (Lásd Római Katekizmus, I, 2, 2). (KEK, 200.)

A Szentháromság misztériuma hitünk és keresztény életünk központi misztériuma. Egyedül Isten tudja megadni nekünk ennek ismeretét, kinyilatkoztatva magát mint Atya, Fiú és Szentlélek. (KEK, 261.)

Ezt az Istennel való bensőséges és éltető kapcsolatot azonban még csak fel sem fogja, vagy kifejezetten elutasítja sok kortársunk; ezért bizony az ateizmust korunk legsúlyosabb tényei közé kell sorolni, és nagyon komolyan meg kell vizsgálni. (Gaudium et spes, 19.)

B. „És Jézus Krisztusban, [Isten] megszülött Fiában, a mi Urunkban.”

1. Jézus igazán Isten és igazán ember.
2. Természetén azt értjük, hogy valami micsoda.
3. Személyen azt értjük, hogy valaki kicsoda.
4. Jézus csak egyetlen személy: a Szentháromság második személye, a Fiúisten, aki az Atyától az idő kezdete előtt született.
5. A Szentháromság második személye, a Fiúisten egylényegű az Atyával és a Szentlélekkel.
6. Amikor a Fiúisten emberré lett, akkor emberi természetet vett föl, ezt egyesítette isteni természetével.
7. Jézusban két természet van: isteni és emberi. Mint ember, a Fiúistennek (Jézusnak) teste van és lelke, ahogy minden embernek van.
8. Isten emberré válásának a titkát MEGTESTESÜLÉSNEK nevezzük.
9. A JÉZUS név MEGSZABADÍTÓT jelent, a KRISZTUS név pedig FÖLKENTET.

Mivel a megtestesülés titokzatos egységében „az emberi természet felvételét, de nem semmisített meg” (lásd Gaudium et spes, 22.), az Egyház arra törekedett a századok folyamán, hogy Krisztus emberi lelkének teljes valóságát vallja értelmi, akarati és testi működésével együtt. De párhuzamosan mindannyiszor arra is emlékeztetett, hogy Krisztus emberi természete az Isten Fia isteni személyéhez, mint sajátja, hozzá tartozik, aki azt magára vette. Mindaz, ami ő, és mindaz, amit tesz az isteni személyben, az a „Háromságból Egy” megnyilatkozása. Az Isten Fia tehát közli emberségével a Szentháromságban való sajátos személyes létezési módját. Így Krisztus az ő lelkében és testében emberi módon kifejezi a Szentháromság isteni életét. (Vö. Jn 14,9-10). (KEK, 470.)

C. „[Jézus Krisztus] fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától.”

1. Jézus fogantatása nem József által történt. Mégis Józsefet tekintjük Jézus emberi atyjának. Az angyal Józsefet szólítja föl, hogy adjon Jézusnak nevet, a templomban való megtaláláskor pedig Mária Józsefet Jézus atyjának nevezi.
2. Jézus a Szentlélek ereje által vett föl a mienkhez hasonló testet és lelket a Boldogságos Szűz Mária méhében (MEGTESTESÜLÉS).

3. Jézus, az istenember, Szűz Máriától született egy betlehemi istállóban, Karácsony napján.

Megjelent neki álmában az Úr angyala és így szólt hozzá: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségül Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van. Fiút szül, akit Jézusnak nevezel el.” (Mt 1,20-21)

Amikor szülei meglátták, megdöbbenek. Anyja így szólt hozzá: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Lásd, apád és én szomorúan kerestünk.” (Lk 2,48)

A Szentlélek azért küldetett, hogy megszentelje Szűz Mária méhét és isteni módon termékenyvé tegye. Ő – aki „Urunk és életünk” – tette, hogy Mária megfoganta az Atya örök Fiát a sajátjából vett emberségben. (KEK, 485.)

D. „[Jézus Krisztus] szenvedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették.”

1. Krisztus szenvedett és meghalt a KERESZTEN, az Írások szerint, a mi bűneinkért és az egész világ bűneiért.
2. Palesztína római helytartóját, akinek uralma alatt Jézus szenvedett és meghalt, Poncius Pilátusnak hívták.
3. A mi Urunk Jézus Krisztus szenvedésének történetét PASSIÓTÖRTÉNETNEK nevezzük más néven.
4. Jézus a Kálvária hegyen halt meg NAGYPÉNTEKEN délután.
5. Jézus az Isten Báránya, az emberek MEGVÁLTÓJA.
6. Amikor KERESZTET VETÜNK, Jézus szenvedése iránti tiszteletünket fejezzük ki.
7. A KERESZTÜTTAL Jézus szenvedésének az emlékét idézzük fel.

Ez a „mindvégig szerette övéit” (Jn 13,1) az, ami Krisztus áldozatának a megváltás és jóvátétel, az engesztelés és elégtétel értékét adja. Élete feláldozásakor mindnyájunkat ismert és szeretett. (Vö. Gal 2,20; Ef 5,2.25). „Mert Krisztus szeretete ösztönöz minket, hiszen arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha egy mindenkiért meghalt, akkor mindenki meghalt” (Lásd 2Kor 5,14). Egyetlen, még a legszentebb ember sem volt képes arra, hogy minden ember bűnét magára vállalja és önmagát áldozatul ajánlja mindenkiért. Krisztusban a Fiú isteni személyének jelenléte, mely minden embert felülmúl és magába is foglal, és amely az egész emberiség fejét jelenti, tette lehetővé a mindenkiért hozott megváltói áldozatot. (KEK, 616.)

E. „[Jézus Krisztus] alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül.”

1. Krisztus valóban meghalt. Megtapasztalta a test és lélek különválását.
2. Testét sírba tették, lelke pedig megdicsőült.
3. Miután sírba helyezték, Jézus a saját erejével a testét ismét életre támasztotta a harmadik napon. (FELTÁMADÁS)
4. Azt a napot, amelyen Krisztus feltámadt a halottak közül, HÚSVÉTVASÁRNAPNAK nevezzük.

A húsvéti misztériumban két szempont jut érvényre: halálával Krisztus megszabadít bennünket a bűntől, feltámadásával megadja nekünk az új életet. Ez mindenekelőtt a megigazulás, amit újra megad nekünk Isten kegyelmében, „hogyan miként Krisztus Atyja dicsőségéből feltámadott a halálból, úgy mi is az új életben élhessünk” (Lásd Róm 6,4). (KEK, 654.)

F. „[Jézus] fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján.”

1. Negyven nappal Húsvét után a Megváltó, testével-lelkével egyetemben, fölment a mennybe.
2. Ezt a napot URUNK MENNYBEMENETELE napjának nevezzük. Parancsolt ünnep. Hagyományos neve Áldozócsütörtök, minthogy ez a nap mindig csütörtök, kivéve azokban az egyházmegyékben, ahol át van téve a következő vasárnapra.
3. Krisztus az Atya jobbján ül, ami a legmagasabb hely a mennyben.

Krisztus mennybemenetele jelzi Jézus emberségének végérvényes bevonulását Isten mennyei uralmába, ahonnét vissza fog térni (Vö. ApCsel 1,11), de mindaddig ő rejtve marad az emberi szemek elől (Vö. Kol 3,3). Krisztus, az Egyház Feje, előttünk ment be Atyja dicsőséges országába, hogy mi – titokzatos testének tagjai – abban a reményben éljünk, hogy egy napon majd örökre vele leszünk. Jézus Krisztus, miután egyszer és mindenkorra belépett a mennyei szentélybe, mint közvetítő szüntelenül közbenjár értünk, hogy biztosítsa nekünk a Szentlélek mindenkori kiáradását. (KEK, 665-667.)

G. „Onnan jön el ítélni élőket és holtakat.”

1. Krisztus minden ember fölött ítélkezik annak halála pillanatában (KÜLÖNÍTÉLET).
2. A világ végén az egész emberiség fölött fog ítélkezni (UTOLSÓ ÍTÉLET).
3. Mindazok számára, akik különítélete már megvolt, az utolsó ítélet a különítéletet fogja megerősíteni.
4. A világ végén a gonoszok a pokolba jutnak, az igazak a mennybe.

Hamarosan eljövök, s velem lesz a jutalom, hogy mindenkinek megfizessenek tettei szerint. Én vagyok az alfa és az ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. (Jel 22,12-13)

A halál véget vet az ember életének, ami eddig nyitott volt a Krisztusban megjelent isteni kegyelem befogadására vagy elutasítására (vö. 2Tim 1,9-10). Az Újszövetség főképpen a Krisztussal való végső találkozás szempontjából beszél az ítéletről az ő második eljövételéhez kapcsolódva, de több alkalommal is állítja minden egyes ember halála után a közvetlen jutalmat cselekedetei és hite szerint. A szegény Lázár példabeszéde, Krisztus szava a kereszten a jobb latorhoz, valamint az Újszövetség más szövegei szintén beszélnek a lélek végső sorsáról, ami különböző lehet egyiknek és másiknak. (Vö. Lk 16,22; 23,43; Mt 16,26; 2Kor 5,8; Fil 1,23; Zsid 9,27; 12,23). Halhatatlan lelkében minden ember megkapja saját örök jutalmát, mindjárt halála után egy különítéletben. Ez a különítélet életét Krisztushoz méri: akár tisztuláson keresztül, akár hogy közvetlenül belépjen az ég boldogságába, akár hogy önmagát örökre kárhozatra vesse. (KEK, 1021-1022.)

Az utolsó ítéletben, a világ végén, Krisztus dicsőségében jön el, hogy teljessé tegye a jó végérvényes diadalát a rossz felett, mert ezek – mint a konkoly és a búza – együtt növekednek a történelem folyamán. A dicsőséges Krisztus, aki az idők végén eljön ítélni élőket és holtakat, feltárja a szívek titkos állapotát, és megfizet minden egyes embernek a tettei szerint, és aszerint, hogy elfogadta vagy visszautasította a kegyelmet. (KEK, 681-682)

H. „Hiszek Szentlélekben.”

1. A Szentlélek a Szentháromság harmadik személye.

2. A Szentlélek az Atyától és a Fiútól származik, és velük együtt egyetlen Isten.
3. A Szentlélek az Atyával és a Fiúval egyenrangú.
4. A Szentlélek PÜNKÖSD napján leszállt az apostolokra lángnyelvek alakjában.
5. Miután a Szentlélek Pünkösd napján leszállt az apostolokra, ők hirdetni kezdték Krisztus evangéliumát az egész világnak.

Fiának lelke, akit az Atya elküldött hozzánk, valóságos Isten. (Vö. Gal 4,6). Egylényegű az Atyával és a Fiúval és mind a Szentháromság belső életét, mind pedig annak a világ iránt érzett szeretetét tekintve elválaszthatatlan tőlük. Az Egyház hite az életadó, egylényegű és elválaszthatatlan Szentháromság imádatát tanítja, de ugyanakkor vallja a személyek megkülönböztetését is. Amikor az Atya elküldi Igéjét, egyúttal Lelkét is elküldi: ebben a közös küldetésben tehát a Fiú és a Szentlélek különböző, mégis elválaszthatatlan személyek. Számunkra Krisztus jelenik meg, a láthatatlan Isten látható Képmása, de őt a Szentlélek nyilatkoztatja ki nekünk. (KEK, 689.)

Amikor elérkezett Pünkösd napja, ugyanazon a helyen mindnyájan együtt voltak. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyültek. Majd lángnyelvek lobbantak, és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket. ... Péter a többi tizenegy kíséretében előlépett, és zengő hangon beszédet intézett hozzájuk. (ApCsel 2,1-4.14)

I. „Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat; a szentek közösségét.”

1. Krisztus egyetlen Egyháza a KATOLIKUS Egyházban valósul meg.
2. Az Egyház egy, szent, katolikus és apostoli. Ezeket nevezzük AZ EGYHÁZ NÉGY ALAPTULAJDONSAGÁNAK.
 - i. Az Egyház egy, mert ahonnan származik, az a Szentháromság-Egyisten: az Atya, Fiú és Szentlélek. Ebből az egyetlen forrásból következik a hit egysége, a keresztség egysége, az áldozat egysége, valamint a szentségek krisztusi eredete.
 - ii. Az Egyház szent, mert Krisztus, az Egyház feje, megszentelte a Szentlélek ajándékával.
 - iii. Az Egyház katolikus, vagyis egyetemes, mert Krisztus az üdvösség eszközeinek teljességét adta át neki: a helyes és teljes hitvallást, a szentségekkel való élés teljességét, és felszentelt szolgálattevőket, hogy az apostolok utódai legyenek. Azért is katolikus, vagyis egyetemes az Egyház, mert küldetése van, hogy az evangéliumot az egész világnak hirdesse.
 - iv. Az Egyház apostoli, mert az apostolok küldetését teljesíti, mert az apostolok tanítását hirdeti, és mert az apostolok égi irányítása alatt áll.
3. Az Egyház feje az alapítója: Jézus Krisztus.
4. Krisztus Szent Pétert nevezte ki az Egyház első látható fejének.
5. A PÁPA Szent Péter utóda mint Róma püspöke és az Egyház látható feje a földön. A pápa egyik címe: SZENTATYA.
6. A pápa és a vele egységben levő püspökök az apostolok törvényes utódai. Krisztus felhatalmazta őket, hogy a híveket tanítsák, megszenteljék és őket lelki dolgaikban vezessék (TEKINTÉLY).
7. Az Egyház nem tévedhet, amikor hitről és erkölcsről tanít (TÉVEDHETETLENSÉG).
8. A pápa nem tévedhet. Tévedhetetlen, amikor Szent Péter utódként ünnepélyesen kijelent valamilyen hittel vagy erkölccsel kapcsolatos igazságot.
9. Az Egyház az idők végezetéig meg fog maradni úgy, ahogy Krisztus megalapította

(ÁLLANDÓSÁG).

10. A halál után azok, akik Isten kegyelmében és barátságában haltak meg, de nem tiszták egészen, végső megtisztuláson mennek át mielőtt a mennyei dicsőségbe jutnának. Ez a megtisztulás a TISZTÍTÓHELYEN történik.

11. A megkeresztelt hívők a földön (akik a kegyelem állapotában vannak), a tisztuló lelkek, valamint a szentek és angyalok a mennyben KÖZÖSSÉGBEN vannak egymással, Krisztussal való egységben. Ezt a közösséget SZENTEK KÖZÖSSÉGÉNEK nevezzük.

i. A szentek iránti tiszteletünket fejezzük ki, amikor imádkozunk hozzájuk és kérjük őket, hogy értünk imádkozzanak és közbenjárjanak.

ii. A tisztítóhelyen levő lelkeket imával, böjtöléssel és jótettekkel tudjuk segíteni.

iii. A földön élők egymásért imádkozhatnak és segíthetik egymást az IRGALMASSÁG LELKI és TESTI CSELEKEDETEIVEL.

Ez Krisztusnak egyetlen egyháza. Egynek, szentnek, katolikusnak és apostolinak valljuk a Hiszekegyben. Üdvözítőnk, feltámadása után, Péternek adta át, hogy pásztora legyen (vö. Jn 21,17), őrá meg a többi apostolra bízta, hogy terjesszék és kormányozzák azt (vö. Mt 28,18), és mindörökké „az igazság oszlopának és székhelyének” rendelte (1Tim 3,16). Ez az egyház ebben a világban mint alkotmányos és rendezett társaság, a katolikus egyházban áll fenn, vagyis a Péter utóda meg a vele közösségben élő püspökök által kormányzott egyházban. (Lumen gentium, 8. – lásd KEK, 816. is, amely ugyanezt idézi.)

Az Egyház forrását tekintve egy: „E titoknak végső mintaképe és létrehozó elve a személyek egysége a Szentháromság Egyistenben: az Atya és a Fiú egysége a Szentlélekben”. (KEK, 813.)

Fogyhatatlanul szent az Egyház (...). Krisztus ugyanis (...) önmagát adta érte, hogy megszentelje (vö. Ef 5,25-26). Saját testeképpen kötötte egybe önmagával és Isten dicsőségére elárasztotta Szentlelkének ajándékaival. (Lumen gentium, 39. – Idézi KEK, 823.)

Katolikus az Egyház elsősorban azért, mert benne Krisztus van jelen. ...Másodsorban azért katolikus, mert Krisztus az emberiség egészéhez küldte misszióba. (KEK, 830-831.)

Apostoli az Egyház, mert az apostolokra épül. (KEK, 857.) A pápa, püspökök és papok felszentelése szakadatlan láncban az apostolokig megy vissza (lásd egyházi rend, 38. oldal).

A Krisztus tekintélyében való részvétel legfelsőbb fokát a tévedhetetlenség karizmája biztosítja. Ez olyan messze terjed ki, mint az isteni kinyilatkoztatás letéteménye, magában foglalja a tanítás minden elemét, beleértve az erkölcsöt is, melyek nélkül nem lehetne megőrizni, feltárni és betartani a hit üdvözítő igazságait. (KEK, 2035.)

Ez a csatatkozhatatlanság megvan a római pápában (...) tisztsége folytán, valahányszor végérvényesen (...) kihirdet egy hittani vagy erkölcstani igazságot mint az összes keresztények legfőbb pásztora és tanítója (...). Az Egyháznak ígért csatatkozhatatlanság megvan a püspökök testületében is, amikor Péter utódával együtt gyakorolja legfőbb tanítói tisztét (vö. Lumen gentium, 25.), főleg egy egyetemes zsinaton. (KEK, 891.)

A püspökök külön-külön nincsenek ugyan felruházva a csatatkozhatatlanság előjogával; mivel azonban a földkerekségre szétszórva is megőrzik egymás között és Péter utódával a közösségi kapcsolatot, azért, ha a hit és erkölcs dolgairól hivatalos tanításukban ugyanazt a tételt tekintik végérvényesen kötelezőnek, akkor csatatkozhatatlanul hirdetik Krisztus tanítását. (Lumen gentium, 25.)

Hiszünk Krisztus valamennyi hívének közösségében: azokéban, akik a földön vándorolnak; akik meghaltak és teljessé teszik tisztulásukat; akik már boldogok az égben. (KEK, 962.)

J. „[Hiszem] a bűnök bocsánatát.”

1. A bűn személyes cselekedet, amely sérti Istent, lelki értelemben kárt okoz a bűnösnek és másoknak. Lehet gondolat, szó, vágy, cselekedet. Vannak mulasztásos bűnök is, amikor nem tesszük meg, amit kellene.
2. A legelső bűn Ádám és Éva bűne volt, az EREDETI BŰN.
3. Ádámnak és Évának az eredeti bűn is személyes bűne volt.
4. Mindenki, aki a világra születik, öröklí az eredeti bűnt, kivéve Jézus és Mária. Máriának különleges kiváltsága volt, hogy bűn nélkül fogantatott, ez a SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS. Jézus azért fogantatott bűn nélkül, mert Isten, és mert a Szentlélek erejéből fogantatott.
5. Mibennünk az eredeti bűn az eredeti szentségtől és igazságtól, vagyis a megszentelő kegyelemtől való megfosztottságot jelenti.
6. Az eredeti bűn után eláradtak az egyéb bűnök. Ádám utódainak ezeket a bűneit SZEMÉLYES BŰNÖKNEK nevezzük.
7. A személyes bűnök azok, amelyeket valóságosan elkövetünk. Ezek vagy HALÁLOS, vagy BOCSÁNATOS bűnök.
8. Halálos bűnt akkor követ el valaki, ha Isten valamelyik parancsolatát tudva és akarva súlyosan megszegi.
9. A bocsánatos bűn Isten kevésbé súlyos megbántása.

A bűn vétek az ész, az igazság, a helyes lelkiismeret ellen; az igazi szeretet hiánya Isten és a felebarát iránt, bizonyos értékekhez való helytelen ragaszkodás folytán. A bűn megsebzí az ember természetét és megtámadja az emberi szolidaritást. (KEK, 1849.)

Az Isten jónak alkotta meg az embert, aki azonban története kezdetétől a Gonosz sugallatára visszaélt szabadságával, szembeszállt Istenével, és nélküle akarta elérni célját. (Gaudium et spes, 13.)

Amint tehát egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyományaként a halál, és így a halál minden embernek osztályrésze lett, mert mindnyájan bűnbe estek... (Róm 5,12)

Noha az áteredő bűn minden ember sajátja, mégis személyes bűn jellege Ádám egyetlen leszármazottjában sem. Az eredeti szentségtől és igazságtól van megfosztva az emberi természet. (KEK, 405.)

Krisztus embersége, fogantatásától kezdve, Szentlélekkel telt el. (KEK, 504.)

A Boldogságos Szűz Máriát fogantatásának első pillanatától kezdve a mindenható Isten sajátos kegyelme és védelme folytán, az emberiség Megváltójának, Jézus Krisztusnak érdemei erejében, sértetlenül megóvta az eredeti bűn szennyyétől. (KEK, 491.)

Az eredeti bűn következtében az emberi természet meggyengült erejében, tudatlanságnak, szenvedésnek és a halál uralmának van alávetve, és hajlik a bűnre. (KEK, 418.)

Szükséges súlyosságuk szerint megítélni a bűnöket. Ez már a Szentírásban (vö. 1Jn 5,16-17) észrevehető, tehát a halálos és bocsánatos bűn közötti megkülönböztetés az Egyház számára adva volt. ...A halálos bűn az ember szívében lerombolja a szeretetet. (KEK, 1854-1855.)

Ahhoz, hogy egy bűn halálos legyen, három föltételnek kell együttesen meglennie: „Minden bűn halálos bűn, amelynek anyaga súlyos, valamint tudva és akarva követték el.” A súlyos anyagot a tízparancsolat pontosítja. (KEK, 1857-1858.)

Az ember akkor követ el bocsánatos bűnt, amikor valamely nem súlyos dologban nem őrzi meg az erkölcsi törvény által előírt mértéket, vagy amikor nem engedelmeskedik az erkölcsi törvénynek súlyos dologban, ám ezt teljes ismeret vagy teljes beleegyezés nélkül teszi. (KEK, 1862.)

K. „[Hiszem] a test feltámadását.”

1. A világ végén az összes meghaltak teste feltámad és újra egyesül a lelkével.

A halálban a lélek elválik a testtől, de a föltámadásban Isten visszaadja a romolhatatlan életet átalakult testünknek, újraegyesítve azt lelkünkkel. (KEK, 1016.)

Mikor? Véglegesen „az utolsó napon”, „a világ végén”. (KEK, 1001.)

L. „[Hiszem] az örök életet.”

1. Az igazak a MENNYBEN¹ fognak örökké élni.
2. A gonoszok a POKOLBA² jutnak.
3. Az utolsó ítéletkor minden ember teste és lelke újra egyesülni fog. A gonoszok, újraegyesült testükkel és lelkükkel, a pokolba kerülnek. Az igazak, újraegyesült testükkel és lelkükkel, a mennyben fognak élni.
4. Az utolsó ítéletkor a tisztítóhelyen levők, újraegyesült testükkel és lelkükkel, az igazak között lesznek. Az utolsó ítélet után nem lesz többé megtisztulás. A tisztítóhely meg fog szűnni.

Akik Isten kegyelmében és barátságában halnak meg, és akik már teljesen megtisztultak, örökre Krisztussal élnek. ... A mennyország tehát nem más, mint: ez a tökéletes élet a Szentháromsággal. (KEK, 1023-1024.)

Az Egyház tanítása állítja a kárhozat létét és örök voltát. (KEK, 1035.)

Az összes halottak, „az igazak és a gonoszok” (lásd ApCsel 24,15) feltámadása megelőzi az utolsó ítéletet. ... Akkor „eljön dicsőségében az Emberfia, s vele mind az angyalok. ... Elébe gyűlnek az összes nemzetek. Ő pedig elválasztja őket egymástól, mint a pásztort elválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig a baljára. ... Ezek örök büntetésre jutnak, az igazak pedig örök életre”. (Lásd Mt 25,31.32.46). (KEK, 1038.)

¹ A mennyország, pokol (stb.) fogalmairól emberies elképzeléseink vannak, ezekkel él a Szentírás is, mint általában a természetfölöttiekről. A valóság meghalad emberi-földi elgondolásokat. A mennyország főleg állapot: Istenben élés (a pokol teljes Isten-nélküliség), de a feltámadott test számára valamilyen hely is.

² Uaz.

Amikor ugyanis Krisztus megjelenik, és dicsőségesen feltámadnak a holtak, akkor az Isten világossága fogja beragyogni a mennyei várost: a Bárány lesz a fénye (vö. Jel 21,24). Akkor a szentek egész egyháza a szeretet végtelenül nagy boldogságában fogja imádni Istent és a Bárányt, akit megöltek (lásd Jel 5,12) és együtt kiáltja: „A trónon ülőnek és a Báránynak áldás, tisztelet, dicsőség és hatalom örökkön örökké” (lásd Jel 5,13-14). (Lumen gentium, 51.)

M. „Amen.”

1. Úgy van, úgy legyen. Az „Amen” azt fejezi ki, hogy egyetértünk vele és elfogadjuk.

A hitvallás befejező „Amen”-je visszatér az első szavaira és megerősíti azt: „Hiszek”. Hinni azt jelenti: „Amen”-t mondani Isten szavára, ígéreteire, parancsolataira. (KEK, 1064.)

A szentségek

I. A szentségek általában

A. A SZENTSÉGEK hatékony jelek, amelyeket Krisztus alapított és adott az Egyháznak.

B. A szentségekben Krisztussal találkozunk, és ő MEGSZENTELŐ KEGYELMET ad nekünk.

C. A szentségek *ex opere operato* hatnak. Ez azt jelenti, hogy a szentségek feltétlenül megadják a kegyelmet, mert rajtuk keresztül Krisztus cselekszik.

1. Mégis, ha méltatlanul vesszük a szentséget, akkor a szentségben megadott kegyelmet nem kapjuk meg, vagy pedig hatástalan marad.
 - i. Az ember akkor méltatlan a bérmálás, az Oltáriszentség, a papszentelés és a házasság szentségére, ha tudja, hogy van megbocsátatlan halálos bűne.
 - ii. A bűnbocsánat szentségét akkor vesszük méltatlanul, ha egy súlyos bűnt tudatosan elhallgatunk.
 - iii. Aki az Oltáriszentséget vagy a bűnbocsánat szentségét méltatlanul veszi, az nem kapja meg a szentség kegyelmét.
 - iv. Ha a bérmálás, a papszentelés és a házasság szentségét veszi valaki méltatlanul, akkor a szentség hatástalan marad. Amint elnyeri a bűne bocsánatát, ezeknek a szentségeknek a kegyelme hatékonyává válik.
2. Ennek ellenére a szentségek **nem** függenek sem a szentség kiszolgáltatójának lelkiületétől, életszentségétől, sem pedig a befogadók bármiféle cselekedetétől, – kivéve hogy ez utóbbiaknak méltóknak kell lenniük.

D. A megszentelő kegyelem Isten ingyenes ajándéka, amely lehetővé teszi, hogy Isten gyermekei legyünk, részesedjünk az isteni természetben és az örök életet örököljük.

1. A súlyos bűnt azért nevezzük halálos bűnnek, mert megöli Isten életét a lélekben: a megszentelő kegyelem elvesztéséhez vezet.

E. A hét szentség neve:

1. Kereszttség
2. Bérmálás
3. Oltáriszentség
4. Bűnbocsánat (vagy bűnbánat) szentsége
5. Betegek kenete
6. Egyházi rend
7. Házasság

A szentségek Krisztustól alapított és az Egyházra bízott hatékony jelei a kegyelemnek, amely által isteni életben részesülünk. A látható rítusok, amelyekkel a szentségeket kiszolgáltatják, jelzik és meg is valósítják az illető szentség sajátos kegyelmét. Meghozzák gyümölcsüket azokban, akik azokat a megkívánt feltételek mellett felveszik. (KEK, 1131.)

A kegyelem révén részt veszünk Isten életében és bevezettetünk a Szentháromság belső életébe: a keresztségben a keresztség elnyeri Krisztus, a Test Feje kegyelmét. „Fogadott fiúként” ettől kezdve „Atyának” szólíthatja Istent, éppúgy, ahogy az egyszülött Fiú. Adományként kapja a Szentlélek életét, aki őt szeretettel árasztja el és aki az Egyházat alakítja. (KEK, 1997.)

A halálos bűn az emberi szabadság radikális lehetősége, mint maga a szeretet is. Maga után vonja a szeretet elvesztését és a megszentelő kegyelemtől való megfosztottságot, vagyis a kegyelmi állapot semmivé válik. (KEK, 1861.)

II. Az Egyház hét szentsége

A. Keresztség

1. A keresztség szükséges, mielőtt bármelyik más szentséget fölvenné valaki. A keresztség beavatás legelső szentsége ez, amelyet majd a bérmálás és az Oltáriszentség egészít ki.
2. A keresztséget akkor alapította Krisztus, amikor Keresztelő Szent János megkeresztelte, és amikor parancsot adott apostolainak, hogy menjenek el és kereszteljenek meg minden népet az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. (Vö. Mt 28,19).
3. A keresztség eltöröl minden bűnt: az eredeti bűnt és minden egyéb bűnt.
4. A keresztség Isten gyermekeivé tesz bennünket, Krisztus tagjaivá, az Egyház tagjaivá és a mennyek országának örököseivé. Ez azt jelenti, hogy:
 - i. A keresztség állandó kapcsolatot hoz létre Isten és a megkeresztelt között, és szükséges az üdvösséghez.
 - ii. A keresztség eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre, és csak egyszer vehető fel.
5. Ezek a hatások a megszentelő kegyelem gyümölcsei, amelyet a keresztség ad meg.
6. A keresztséget bárki fölveheti, aki nincs megkeresztelve.
 - i. Felnőtt ember úgy veheti föl a keresztséget, ha előbb bevezették a hitigazságok világába és azok gyakorlatába. Ezt a felkészülési időt nevezzük katekumenátusnak.
 - ii. Kisgyermekes esetében az szükséges, hogy ésszerűen remélni lehessen, hogy a gyermeket mindkét vagy egyik szülője a katolikus hitben fogja nevelni.
7. A keresztség szertartásának a lényege abból áll, hogy a keresztelendőt háromszor alámerítik vízben, vagy pedig vizet öntenek a fejére, és közben azt mondják: „N., én megkeresztellek téged az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében”.
8. A keresztség rendes kiszolgáltatója a püspök, pap vagy diakonus, de szükség esetén bárki, férfi vagy nő, akár keresztlehetlen is, érvényesen keresztelhet, ha a keresztelendő fejére vizet önt, és közben elmondja az előző pontban leírt szavakat.
9. A keresztelendőnek kell, hogy legalább egy keresztszülője legyen.
 - i. A keresztszülő nem lehet a keresztelendőnek anyja vagy apja.
 - ii. A keresztszülő legyen legalább tizenhat éves, legyen katolikus, legyen megbérmálva, és olyan legyen, aki már volt első áldozó.
 - iii. Lehet két keresztszülő is, egy férfi és egy nő.
 - iv. Nem-katolikus nem lehet keresztszülő, de tanúként jelen lehet a keresztségnél.
10. A keresztség egyszerre jelképezi a Krisztussal való halált és a vele való életet.
 - i. A keresztségben eltemetkezünk Krisztussal. Lemerülünk a víz alá – ez különösen akkor válik világossá, ha a szertartást alámerítéssel végzik –, és meghalunk Krisztussal a víz alatt, azután vele együtt emelkedünk fel. Meghaltunk és feltámadtunk Krisztussal.
 - ii. A víz az életet is jelképezi. Minden általunk ismert életnek vízre van szüksége. A keresztségben magának Istennek az életét kapjuk meg.

A keresztség által minden bűn bocsánatot nyer, az áteredő bűn és a személyes bűnök, valamint a bűn összes büntetése. (KEK, 1263.)

A keresztség nem csupán megtisztít minden bűntől, hanem az új keresztyént „új teremtménnyé” (2Kor 5,17) teszi, Isten fogadott fiává, aki „részesé lett az isteni természetnek” (2Pét 1,4; Gal 4,5-7), Krisztus tagja és vele társörökös (1Kor 6,15; 12,27; Róm 8,17), a Szentlélek temploma (1Kor 6,19). A Szentháromság a megkereszteltnek megadja a megszentelő kegyelmet, a megigazulás kegyelmét. ...Így a keresztyén ember természetfölötti életének szerves egésze a szent keresztségben gyökerezik. A keresztség bennünket Krisztus testének tagjaivá tesz. ...A keresztség beépít az Egyházba. (KEK, 1265-1267.)

A keresztség a lélekre eltörölhetetlen lelki jegyet nyom, a karaktert, ami a keresztyén vallás kultuszára fölszenteli a megkereszteltet. A karakter miatt a keresztséget nem lehet megismételni. (KEK, 1280.)

A szent keresztség az egész keresztyén élet alapja, a Lélekben történő élet kapuja... és ajtó, amely utat nyit a többi szentség felé. (KEK, 1213.)

A vízbe történő alámerülés szimbolizálja a katekumen eltemetkezését Krisztus halálába, ahonnan a föltámadás során ővele együtt emelkedik ki. (KEK, 1214.)

A keresztség valójában azt jelenti, hogy az isteni életre való születésünk a Szentlélek ajándéka. (KEK, 694.)

B. Bértálás

1. A bértálás, vagyis krizmával való megkenés a keresztyén beavatás második szentsége, és a másik kettőhöz kapcsolódik: a keresztséghez és az Oltáriszentséghez.
 - i. Hogyha felnőtteket fogadnak be az Egyházba, ők a három beavató szentséget a hagyományos sorrendben veszik fel: keresztség, bértálás, Oltáriszentség.
 - ii. A nyugati (latin) egyházban a megszokott gyakorlat az, hogy a gyerekeket egészen kis korukban keresztelek meg, első szentáldozáshoz körülbelül hét éves korukban engedik őket, a bértálás szentségét pedig tizenkét és tizenhét éves koruk között vehetik föl.
 - iii. A keleti egyházakban a kisgyermeknek keresztségük alkalmával megkapják a bértálás szentségét és az Oltáriszentséget is, ilyen módon megmarad a hagyományos sorrend.
2. A bértálás szentségét Krisztus akkor alapította, amikor átadta az apostoloknak a Szentlelket Húsvét vasárnapján, aztán nagyobb nyilvánossággal Pünkösöd napján.
3. A bértálás a Szentlélek teljes kiáradása úgy, ahogyan az apostolok Pünkösdkor megkapták.
 - i. A bértálás növeli és elmélyíti a keresztségben kapott kegyelmet.
 - ii. A bértálás erősebben kapcsol bennünket Krisztushoz.
 - iii. A bértálás megerősíti istengyermeiségünket.
 - iv. A bértálás növeli bennünk A SZENTLÉLEK HÉT AJÁNDÉKÁT: a bölcsességet, az értelmet, a jótanácsot, a lelki erősséget, a tudományt, a jámborságot és az istenfélelmet.
 - v. A bértálás tökéletesebbé teszi az Egyházzal való kapcsolatunkat.
 - vi. A bértálás megadja a Szentlélek erejét hitünk terjesztéséhez és védelméhez.

4. Akik meg vannak bérálva, azok képesek arra, hogy A SZENTLÉLEK GYÜMÖLCSEI szerint cselekedjenek. A következőket nevezzük a Szentlélek gyümölcseinek: szeretet, öröm, békesség, türelem, béketűrés, jószág, kedvesség, szelídség, hűség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság.
5. A bérálás eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre, és csak egyszer lehet fölvenni.
6. A bérálás szentségében részesülhet minden megkeresztelt, aki még nincs megbérálva, és kíváncsi is, hogy részesüljön.
 - i. A bérálandóknak legalább olyan korúaknak kell lenniük, hogy „értelmük használatával bírjanak”. Legyenek a kegyelem állapotában, és előtte vegyék föl a bűnbocsánat szentségét.
 - ii. Halálveszélyben bármilyen korú gyermeket meg kell bérálni (kivéve ha még nincs megkeresztelve, – ebben az esetben pedig meg is kell keresztelni és meg is kell bérálni).
 - iii. A bérálási előkészület célja az legyen, hogy a keresztény embert Krisztussal való bensőségesebb egységre és a Szentlélekkel való közvetlenebb kapcsolatra vezesse el.
 - iv. A bérálandóknak tudatosan érezniük kell, hogy az Egyházhoz tartoznak, – mind az egyetemes Egyházhoz, mind pedig saját plébániai közösségükhöz.
 - v. A plébániának külön felelőssége, hogy a bérálandókat a szentség föl vételére előkészítse.
7. A bérálás szentségét a homloknak krizmával (szentelt olajjal) való megkenésével szolgáltatják ki, kézrátétellel és ezekkel a szavakkal: „Vedd a Szentlélek ajándékának jelét”. A békecsók, ami a szertartást befejezi, jelzi és kinyilvánítja a püspökkel és minden hívővel való közösséget.
 - i. A bérmaszüdő legyen legalább tizenhat éves, legyen katolikus, legyen megbérálva, és olyan legyen, aki volt már elsőáldozó.
 - ii. A keleti egyházakban imádság után a homlokot, a szemeket, orrot, füleket, ajkakat, mellet, hátat, kezeket és lábakat kenik meg.
8. A bérálás rendes kiszolgáltatója a püspök, de pap is bérálhat bizonyos körülmények között, vagy püspöki engedéllyel.
 - i. A keleti egyházakban általában a keresztelő pap szolgáltatja ki a bérálást is.
9. Ha a bérálást a keresztségtől függetlenül szolgáltatják ki, szükséges, hogy a bérálandóknak legyen bérmaszüdőjük, – aki majd vezetőjük lesz abban, hogy teljes keresztény életet éljenek.
 - i. Helyes, ha a bérmaszüdő azonos valamelyik keresztszüdővel.
 - ii. A bérmaszüdő legyen legalább tizenhat éves, legyen katolikus, legyen megbérálva, és olyan legyen, aki volt már elsőáldozó.
 - iii. A bérmaszüdő nem lehet a bérálandónak anyja vagy apja.
10. Az olaj a bőség, öröm, egészség, erő jelképe.
 - i. A bérálásban történő megkenés erőt ad a keresztényeknek arra, hogy krisztusi életet éljenek.
 - ii. A megbéráltakat szépség és egészség tölti el: az isteni életnek, a kegyelemnek a szépsége és egészsége.

A bérálás tökéletessé teszi a keresztelési kegyelmet; az a szentség, amely megadja számunkra a Szentlelket, hogy még mélyebben belegyökerezzünk az istenfiúságba, még erősebben kapcsolódjunk Krisztushoz, kötődésünk az Egyházhoz még szorosabb legyen, még inkább társuljunk küldetéséhez. Ez a szentség segít bennünket, hogy a keresztény hitről a jótettektől kísért szóval tanúságot tegyünk. (KEK, 1316.)

C. Oltáriszentség

1. Az Oltáriszentség a beavatás harmadik szentsége, és a beavatás másik két szentségéhez kapcsolódik: a keresztséghez és a bérmláshoz.
 - i. Ha felnőtteket fogadnak be az Egyházba, ők a beavató szentségeket a hagyományos sorrendben veszik fel: keresztség, bérmlás, Oltáriszentség.
 - ii. A nyugati (latin) egyháznak az a gyakorlata, hogy a gyerekeket egészen kis korukban kereszteszik meg, első szentáldozáshoz körülbelül hét éves korukban engedik őket, a bérmlás szentségét pedig tizenkét és tizenhét éves koruk között vehetik föl.
 - iii. A keleti egyházakban a kisgyermeknek keresztségük alkalmával megkapják a bérmlás szentségét és az Oltáriszentséget is, ilyen módon megmarad a hagyományos sorrend.
2. Az Oltáriszentségnek többféle elnevezése van: Eucharisztia, kenyértörés, az Úr szenvedésének és feltámadásának emlékezete, a szent áldozat, szent liturgia, szentáldozás, szentmise.
3. Krisztus az Oltáriszentséget az utolsó vacsorán alapította.
4. Az Oltáriszentség szentségi áldozat, amelynek tartalma:
 - i. a hálaadás és dicséret;
 - a. Az Oltáriszentség áldozatában Krisztus halála és feltámadása által az Egyház az egész teremtést ajánlja fel a mennyei Atyának mint a dicséret és hála áldozatát.
 - b. Az Egyház az Oltáriszentségben hálát ad Istennek mindazon adományaiért, amelyek a teremtés, megváltás és megszentelés hármasságában nyilvánulnak meg.
 - ii. Krisztus kereszthalála és a halálból való feltámadása;
 - a. Az Oltáriszentség jelenvalóvá teszi a kereszthalált vérontás nélkül.
 - b. Krisztus áldozata és az Eucharisztia áldozata egy és ugyanaz az áldozat.
 - c. Az eucharisztikus áldozatban és a kereszthaláltban egyetlen pap és egyetlen áldozat van: Krisztus.
 - d. Minden egyes szentmise az egész Egyház szentmiséje, beleértve a mennyei Egyházat is.
 - e. A szentmisét azokért az elhunyt hívekért ajánlják föl, akik a tisztítóhelyen vannak.
 - iii. Krisztus jelenléte;
 - a. Krisztus igazán, valóságosan és lényege szerint jelen van az Oltáriszentségben.
 - b. Krisztus a maga teljességében, testével, vérével, lelkével és istenségével jelen van az Oltáriszentségben mind a kenyér, mind a bor színe alatt.
 - c. Krisztus mindkét szín alatt annyira teljesen van jelen, hogy a „kenyér” megtörésekor az ő egysége nem törik meg.
 - d. A legméltóságosabb Oltáriszentségben jelen levő Krisztust imádjuk a szentmisében.
 - e. Krisztusnak az Oltáriszentségben való jelenlétét imádjuk a szentmisén kívül csöndes szentségimádásban, körmenetekben és egyéb ájtatosságokban.
 - f. Krisztusnak az Oltáriszentségben való jelenlétét érzékeinkkel nem tudjuk megtapasztalni, hanem csak hitünkkel tudjuk felfogni.
5. Az Oltáriszentség ünneplése egyben húsvéti lakoma is.
 - i. A katolikusok helyesen teszik, ha gyakran járulnak szentáldozáshoz.
 - a. A hívek minden alkalommal áldozhatnak, amikor a szentmiseáldozaton részt vesznek.
 - b. Aki azonban tudja, hogy van megbocsátatlan halálos bűne, annak előbb a bűnbocsánat szentségét kell felvennie.

- c. Szentáldozás előtt egy óra hosszát nem szabad sem enni, sem inni.
- d. Orvosságot szabad bevenni.
- e. Vízét szabad inni.
- f. A betegeknek csak tizenöt percen át kell böjtölniük.
- ii. A nem-keresztények és a katolikus Egyházzal nem teljes egységben élő keresztények nem vehetik magukhoz az Oltáriszentséget.
 - a. Az Oltáriszentség a hit, az élet és az imádás egységét jelenti. Ha nem-katolikusok áldoznának, az olyan egységet fejezne ki, amely a valóságban még nem létezik; ezért az egységért mindnyájunknak imádkoznunk kell.
- iii. A szentáldozás erősíti Krisztussal való egységünket.
- iv. A szentáldozás elszakít bűneinktől.
- v. A szentáldozás a hívők egységét teremti meg.
- vi. A szentáldozás a szegények felé fordít bennünket.
- 6. Az Oltáriszentség az eljövendő dicsőség ígéretét is tartalmazza.
 - i. Az Oltáriszentség azt jelzi, hogy Isten országa be fog teljesedni a jövőben.
 - ii. Az Oltáriszentség azokkal egyesít, akik a mennyben már most az Istennel való egység örömeiben élnek.
- 7. Az Oltáriszentség szertartásának a lényegi része a kovásztalan kenyér és a bor átváltoztatása, amelyet a pap hajt végre, amikor a kenyér fölött ezt mondja: „Ez az én testem, mely értetek adatik”, és a bor fölött ezt mondja: „Ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetségé. Ez a vér értetek és mindenkiért kiontatik a bűnök bocsánatára.”
 - i. Ezt a középponti cselekményt egy alapvető építmény veszi körül, amely a korai Egyháztól származik.
 - ii. Az ige liturgiája követi a bevezetést, és magába foglalja az olvasmányokat, a szentbeszédet és az egyetemes könyörgéseket.
 - iii. Az ige liturgiáját az Eucharisztia liturgiája követi, amelynek fő részei először is a kenyér és a bor felajánlása, azután az átváltozás a megelőző és követő imádságokkal, végül a szentáldozás.
 - iv. Az ige liturgiája és az Eucharisztia összefüggő, egyetlen istentiszteleti cselekmény. Az asztal, amelyenél a Szó elhangzik, egyben az Úr Testének és Vérének asztala is.
- 8. A kenyérnek és a bornak Krisztus testévé és vérévé való átváltozását **ÁTLÉNYEGÜLÉSNEK** nevezzük.
 - i. Lényeg az, ami önmagában létezik.
 - ii. Amikor az Egyház azt tanítja, hogy a kenyér és a bor Krisztus testévé és vérévé változik, az azt jelenti, hogy az a valami, ami a kenyeret kenyérré vagy a bort borrá teszi (vagyis a kenyér lényege és a bor lényege) megszűnik. Az átváltozás után már nincs jelen a kenyér lényege és nincs jelen a bor lényege. A kenyér és a bor lényegének megváltozását nevezzük átlényegülésnek.
 - iii. Bár a kenyér lényege és a bor lényege az átváltozás után már nincs jelen, a külső színek, megjelenési formák megmaradnak.
- 9. Minden megkeresztelt hívő felajánlhatja az Eucharisziát, de a kenyér és bor átváltoztatását az Úr testévé és vérévé csak érvényesen felszentelt pap végezheti el.
- 10. Az Oltáriszentségben megjelenő kenyér és bor táplálékot jelent, és valóban a lélek tápláléka.
- 11. De a kenyér és a bor a teremtés gyümölcseit is jelenti, és így mintegy az egész teremtés Istennek való följánlását jelképezik.
- 12. Magának Krisztusnak az utolsó vacsorán a kenyér és bor fölött elmondott szavai alapján a kettős átváltoztatásban Krisztus testének és vérének a különválasztását látjuk. Az Oltáriszentség Krisztus áldozatának a jele és egyben azonos is vele.
- 13. Mind a kovásztalan kenyér, mind a bor hosszú ideig megmarad romlatlanul, és ezért az

Oltáriszentség Krisztus jelenlétét jelzi és valósítja meg.

Az Eucharisztia „az egész keresztény élet forrása és csúcsa” (lásd Lumen gentium, 11.). A szent Eucharisziával kapcsolatban áll és reá irányul a többi szentség, valamint minden más egyházi szolgálat és az apostolkodás is. Hiszen „az Eucharisziában benne van az Egyház egész kegyelmi gazdagsága, maga Krisztus, a mi húsvéti bárányunk és élő kenyerünk.” (lásd Presbyterorum ordinis, 5.) „Az Eucharisztia jelzi és megvalósítja az életközösséget Istennel, valamint Isten népének egységét, melyek által az Egyház önmaga. Az Eucharisziában egyszerre jelen van annak a törtéetésnek a csúcspontja, amely által Isten Krisztusban megszenteli a világot; valamint az istentisztelet csúcspontja, melyet az emberek a Szentlélekben adnak meg Krisztusnak és őáltala az Atyának.” Végül az eucharisztikus ünneplés, a szentmise által már csatlakozunk az égi liturgiához és elővételezzük az örök életet, amikor Isten lesz minden mindenben (vö. 1Kor 15,28). Röviden, az Eucharisztia hitünk tartalma és összegzése. „Gondolkodásunk megegyezik az Eucharisziával, az Eucharisztia viszont megerősíti a gondolkodásunkat”. (KEK, 1324-1327.)

D. Bűnbocsánat szentsége

1. A bűnbocsánat szentsége az egyike annak a két szentségnek, amelyek a megkeresztelt ember lelkét meggyógyítják és megszabadítják bűneitől. A másik gyógyító szentség a betegek kenete.
2. A bűnbocsánat szentségének más elnevezései: a gyónás szentsége, a bűnbánat szentsége.
3. A bűnbocsánat szentségét Krisztus Húsvét vasárnapján alapította, amikor rálehelte az apostolokra, és ezt mondta: „Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad.” (Lásd Jn 20,22-23).
4. A bűnbocsánat szentsége azoknak a bűnösöknek a bocsánatát adja meg, amelyeket megkeresztelt ember a keresztség után elkövet.
 - i. A bűnbocsánat szentsége visszaadja Isten kegyelmének ajándékát, amit a halálos bűnnel elvesztettünk. Kibékít minket az Egyházzal.
 - ii. A bűnbocsánat szentsége megelőzi az utolsó ítéletet, mert aki halálos bűnt követett el, a bűnbocsánat szentsége által elkerüli a kárhozottak ítéletét. A bűnös megszabadul a pokoltól.
 - iii. Akik nincsenek halálos bűn állapotában, azokban a bűnbocsánat szentsége az isteni életet erősíti és élénkíti.
 - iv. A bűnbocsánat szentsége abban is segít, hogy érzékennyé váljunk a bűnnel szemben, és hogy lelkiismeretünk helyesen alakuljon.
5. A bűnbocsánat szentsége az Egyház valamennyi tagja számára van, de különösen azok számára, akik keresztségük után súlyosan vétkeztek.
 - i. Nincs olyan súlyos bűn, amire ne volna bocsánat.
 - ii. A bocsánatot azonban kérni kell.
 - iii. A vakmerő bizakodás bűnét, vagyis annak feltételezését, hogy Isten kérés nélkül is megbocsát, vagy hogy Isten segítségével nélkül is lehet üdvözülni, a Szentlélek elleni bűnnek nevezzük. Erre a bűnre azért nincs bocsánat, mert az, aki elköveti, nem kéri a bocsánatot. Ha kéri a bűnös, meg is kaphatja a bocsánatot.
 - iv. A kétségbeesés bűnére, vagyis ha valaki meg van győződve, hogy a bűnei olyan súlyosak, hogy Isten nem tudja megbocsátani, nincsen bocsánat, mert az, aki elköveti, nem kéri a bocsánatot. Ha kéri a bűnös, meg is kaphatja a bocsánatot.
 - v. Mind a vakmerő bizakodás, mind a kétségbeesés a Szentlélek elleni bűn.
6. A bűnbocsánat szentségében a bűnösnek meg kell bánnia bűneit, meg kell azokat gyónnia egy papnak, és elégtételt kell végeznie.

- i. A szentség vétele előtt meg kell vizsgálnunk a lelkiismeretünket, hogy megállapítsuk, milyen bűnöket követtünk el.
 - ii. Az elkövetett bűnöknek bűnbánatot kell kiváltaniuk. A bűnbánat bizonyos bánat érzését foglalja magába, a bűn elutasítását, valamint erős elhatározást, hogy többé nem követjük el.
 - a. A tökéletes bánat azt jelenti, hogy bűneinket Isten iránti szeretetből bánjuk. A tökéletes bánat elnyerheti számunkra a halálos bűnök bocsánatát, ha magába foglalja a szentségi gyónás erős szándékát.
 - b. A nem tökéletes bánat azt jelenti, hogy bűneinket az örök kárhozattól való félelmünkből bánjuk.
 - iii. A bűnbánónak meg kell vallania a bűneit egy pap előtt.
 - a. Minden halálos bűnt, amire emlékszünk, meg kell vallanunk egy pap előtt.
 - b. A bűnbocsánat szentségéhez hozzátartozik, hogy valamennyi súlyos bűnünket egyenként (szám szerint) megvalljuk.
 - iv. A bűnök bevallása után a bűnösnek elégtételt kell szolgáltatnia az elkövetett bűnökért. Minden bűn megsebzí a bűnös lelkét, és sok bűn másoknak is kárára van. Minden lehetőt meg kell tennünk a károk helyrehozatalára.
 - a. Az ellopott javakat vissza kell adni.
 - b. A jogtalanságokért kárpótlást kell nyújtani.
 - c. Ha valaki jó hírének ártottunk, azt helyre kell állítani.
 - d. A bűnösnek el kell végeznie valamilyen elégtételt, hogy saját lelke egészségét helyreállítsa. Ezt az elégtételt a pap állapítja meg.
7. A bűnbevallás után a pap a feloldozás szavait mondja el a bűnös fölött: „Isten, a mi irgalmas Atyánk, aki szent Fiának kereszthalála és feltámadása által kiengesztelte önmagával a világot, és kiárasztotta a Szentlelkét a bűnök bocsánatára, az Egyház szolgálata által bocsásson meg neked és adja meg a békét, és én feloldozlak téged bűneidtől az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.”
8. A bűnbocsánat szentségének három formája van:
- i. Magán: az Egyház általános gyakorlata szerint a plébános megállapít olyan időket, amikor papok állnak rendelkezésre, hogy a hívek gyónását meghallgassák. Azok, akik fel akarják venni a szentséget, eljönnek a kijelölt időben, megvizsgálják a lelkiismeretüket, megvallják a bűneiket, feloldozást kapnak, és elvégzik az elégtételt.
 - ii. Közös: azok, akik fel akarják venni a bűnbocsánat szentségét, összegyűlnek a templomban egy megadott időben. Több pap (akár tíz, vagy annál több is) vonul be a templomba. Egyik pap megkezdi a szertartást a szokott módon: Szentírás-olvasás van, homília, közös lelkiismeret-vizsgálat. Ezután elmondanak közösen egy imát, amellyel megvallják, hogy bűnösök, valamint elmondanak egy Miatyánkot. Akik a szentséghez akarnak járulni, odamennek az egyik paphoz, elmondják a bűneiket, megkapják a feloldozást és elvégzik az elégtételt. Lehet közös elégtétel is, amelyet valamennyi pap kiró azokra, akik öhozá jönnek. A szertartás elbocsátással és közös énekkel fejeződhet be.
 - iii. Általános feloldozás: veszélyben, vagy ha a bűnbánók igen nagy száma miatt nagyon hosszan kellene várakozniuk a gyónásra, a pap feloldozást adhat az összes jelenlevőknek egyéni bűnvallomás nélkül is. Ezt meg lehet tenni például, egy zuhanó repülőgépen, vagy ha katonák harcra indulnak. Akkor is lehet ezt a formát használni, ha igen nagyszámú hívő van, és olyan kevés pap, hogy egy hónapig is kellene várni a gyónásra. Akik ilyen feloldozásban részesülnek, azoknak a legközelebbi lehetséges alkalommal **meg kell vallaniuk** valamennyi súlyos bűnüket. Bizonyos, hogy a szentségnek ez a harmadik formája nem lehet rendszeres gyakorlat. **Különleges és rendkívüli körülményekre való.**

9. Bűnök megbocsátására csak püspököknek és papoknak van hatalmuk.
 - i. A bűnöket az Úr bocsátja meg, keresztségének és feltámadásának erejével.
 - ii. A pap vagy püspök, amikor a bűnbocsánat szentségét kiszolgáltatja, Krisztus nevében cselekszik. A papot vagy püspököt felszentelése hatalmazza fel, hogy Krisztus nevében cselekedjen a szentségek kiszolgáltatásakor.
10. A pap vagy püspök soha, semmilyen körülmények között, semmilyen okból nem mondhatja el a gyónó bűneit senkinek. Ezt nevezzük SZENTSÉGI PECSÉTNEK vagy gyónási titoknak.

Akik a bűnbocsánat szentségéhez járulnak, azok Istent sértő bűneikre Isten irgalmas bocsánatát kapják meg. Egyszersmind kibékülnek az Egyházzal, amelyet megsebeztek bűnükkel, és amely közreműködik megtérésükben szeretetével és imájával. (Lumen gentium, 11.)

E. Betegek kenete

1. A betegek kenete (gyógyító-kenet) az egyike annak a két szentségnek, amelyek a megkeresztelt lelket meggyógyítják és megszabadítják bűneitől. A másik gyógyító szentség a bűnbocsánat szentsége.
2. A betegek kenetének szentsége annak a részvétnek az állandósulása, amelyet az Úr a betegek iránt érzett. Krisztus annyira azonosult a betegek szenvedéseivel, hogy azok szenvedéseit magára vette.
3. A betegek kenetének szentsége kegyelmet közvetít, és ez a kegyelem:
 - i. a beteg ember szenvedéseit egyesíti Krisztus szenvedéseivel;
 - ii. megerősíti a beteg embert, hogy bátran és békésen viselje el a betegség vagy öregkor szenvedéseit;
 - iii. megadja azon bűnök bocsánatát, amelyeket a bűnös igazán megbán, csak nem volt lehetősége meggyónni;
 - iv. néha az egészséget is helyreállítja, ha az elősegíti a beteg ember üdvösségét;
 - v. és fölkészíti a beteg embert az örök élet megkezdésére.
4. Ezt a szentséget mindazok felvehetik, akik a halál veszélyében élnek, akár betegség, akár öregkor miatt.
 - i. A műtét előtt álló betegek általában megkapják a betegek kenetét.
 - ii. Akik megkapják a betegek szentségét, és utána meggyógyulnak, újra megkaphatják a szentséget akár koruk, akár egy újabb betegség miatt.
 - iii. Akik betegek, és megkapják ezt a szentséget, újra megkaphatják, ha a betegségük súlyosbodik.
5. A betegek kenete szertartásának a lényegi része abból áll, hogy a pap megkeni a hívő homlokát, és közben ezt mondja: „E szent kenet által és nagy irgalmassága szerint segítsen meg téged az Úr a Szentlélek kegyelmével.” Azután megkeni a hívő két tenyerét is, és ezeket a szavakat mondja közben: „Szabadítson meg bűneidtől, üdvözítsen téged, és erősítsen meg jóságosan!”
 - i. A keleti egyházakban más testrészeket is megkennek.
6. A betegek kenetének szentségét gyakran megelőzi a bűnbocsánat szentsége, ha a beteg állapota megengedi. Utána pedig a szentáldozás következik, szintén ha a beteg állapota megengedi.
 - i. Ha a szentáldozás a betegek kenetének föl vételét követi, szent útravalónak („viaticum”) nevezzük.
 - ii. A viaticum szó szerint az úton levők élelmét jelenti. A szentáldozás az örök élet kenyere, és ezért helyénvaló, hogy megkapják azok, akik az örök életbe készülnek.
 - iii. Ha a betegek kenetének szentségét a beteg ember otthonában szolgáltatják ki, elő

kell készíteni egy kis asztalkát fehér vászonterítővel letakarva. Ha a szentáldozást is kiszolgáltatják, gyertyáknak is kell égniük. A pap rendszerint hoz magával szenteltvizet, de ha nem, akkor ezt is elő kell készíteni³, valamint szenteltvízhintőt vagy egy kis ágat, amellyel a szenteltvizet lehet hinteni.

7. A betegek kenetének szentségét csak papok (és püspökök) szolgáltatathatják ki.

Az „utolsó kenet”, vagy helyesebben „a betegek kenete” nemcsak a halálveszélyben lévők szentsége. Ezért felvételére már az az idő is biztosan alkalmas, amikor a hívő élete betegség vagy öregség miatt kezd veszélybe jutni. (Sacrosanctum Concilium, 73.)

A betegek szent kenetével és a papok imádságával az Egyház a szenvedő és megdicsőült Krisztusnak ajánlja a betegeket, hogy nekik enyhületet és üdvösséget szerezzen (vö. Jak 5,14-16); sőt buzdítja őket, hogy tudatosan csatlakozzanak Krisztus szenvedéséhez és halálához (vö. Róm 8,17; Kol 1,24; 2Tim 2,11-12; 1Pét 4,13) és így szolgálják az Isten népének lelki javát. (Lumen gentium, 11.)

F. Egyházi rend

1. Az egyházi rend és a házasság az a két szentség, amelyek az Egyházban a közösséget szolgálják. Ezeknek az a célja, hogy aki fölveszi őket, mások üdvösségének előmozdítására szentelje magát. Ez a két szentség azoknak is üdvére szolgál, akik fölveszik, de csak azért, mert mások üdvözítésére törekszenek.
2. Az egyházi rend szentségét Krisztus az utolsó vacsorán alapította.
3. Ez a szentség eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre és Krisztushoz teszi hasonlóvá.
4. Az egyházi rendet csak megkeresztelt ember veheti föl.
 - i. Az egyházi rend mindhárom fokozatát (diákonus, pap, püspök) csak egyszer lehet fölvenni.
 - ii. A nyugati (latin) Egyházban csak olyan férfit lehet pappá vagy püspökké szentelni, aki hajlandó elfogadni a nőtlenséget (celibátust). A keleti egyházakban házasságban élő férfiakat is lehet diákonussá és pappá szentelni, de püspökké szentelni csak nőtlen papot lehet.
 - iii. Nőtlen férfiakat akkor lehet diákonussá szentelni, ha vállalják a nőtlenséget.
 - iv. Házasságban élő férfiakat akkor lehet diákonussá szentelni, ha elfogadják, hogy többé nem nősülnek meg (akkor sem, ha a házastársuk meghal).
 - v. Akik fel akarják venni ezt a szentséget, jelentkeznek az Egyháznál. Rendszerint bizonyos szellemi-lelki előkészületi idő után hívja meg őket a diákonussá szentelésre az illetékes egyházi hivatal.
 - vi. Nőtlen diákonust, ha elfogadja a celibátust, pappá lehet szentelni, ha az Egyház meghívja a papságra. Rendszerint újabb előkészület szükséges, mielőtt a diákonust pappá szentelik.
 - vii. Bármely pap püspökké szentelhető, ha az Egyház meghívja a püspökségre.
 - viii. Senkinek sem joga az, hogy fölvegye az egyházi rendet.
5. Az a gyakorlat, hogy csak férfiakat szentelnek pappá, Krisztusnak azon a döntésén alapul, hogy csak férfiakat hívott meg erre. Még a szeplőtelenül fogantatott Máriát sem hívta meg, hogy diákonus, pap vagy püspök legyen.
6. Az egyházi rend szertartásának lényegi része valamennyi fokozaton a püspök által mondott fölszentelő imádság, valamint az, hogy két kezét a szentelendő fejére teszi.
7. Az egyházi rend mindhárom fokozatát csak püspök szolgáltatathatja ki.

³ Ez az előírás követi a régi hagyományokat, amelyeket sajnos már nagyon sok helyen nem is ismernek.

8. A püspök rendelkezik az egyházi rend szentségének a teljességével.
 - i. A püspökök az apostolok utódai, és felelősek mind az egész egyetemes Egyházért, mind azért a helyi egyházért (egyházmegyéért), amely rájuk van bízva.
 - a. Minthogy minden püspök felelős az egész Egyházért, azért csak olyanokat lehet püspökké szentelni, akiket a pápa, akiben az Egyház egysége látható módon a legmagasabb szinten valósul meg, meghív rá.
 - b. Ha egy püspök megszakítja a pápával való kapcsolatot, akkor az vagy jogi szempontból szakad el a pápától (skizma, egyházszakadás), vagy tanítás szempontjából (eretnység), és azok a büntetések vonatkoznak rá, amelyeket az egyházjog a szakadár vagy eretnek klerikusokra megállapít.
 - ii. Az apostolok püspököket szenteltek úgy, hogy kézrátétellel adták át nekik a Szentleket. Ez a gyakorlat mind a mai napig megszakítatlan láncolatban folytatódik.
 - iii. A püspökök Krisztus hierarchikus papságának teljességével rendelkeznek.
 - iv. A püspökök a hit tanítói.
9. A papok a püspökök munkatársai.
 - i. A papok nem rendelkeznek Krisztus hierarchikus papságának teljességével, mint a püspökök, ők csak részesednek belőle.
 - ii. A papok csak a püspöktől való függésben gyakorolják papságukat.
 - iii. A papok rendelkeznek azzal a hatalommal, hogy az Oltáriszentséget átváltoztassák, a bűnöket a bűnbocsánat szentségében megbocsássák és hogy a szent kenetet kiszolgáltassák.
 - iv. Feladatuk az evangélium hirdetése és Isten népének irányítása.
 - v. Fölszentelésük által, püspökükkel egységben, a papok részesednek az Egyház egyetemes küldetésében, hogy az evangéliumot minden népnek hirdessék.
 - vi. Egy egyházmegye valamennyi papja együttvéve, a püspökkel egységben, alkotja az egyházmegye papi kollégiumát.
 - vii. Az egyházi rend köteléke révén a világ összes papja mind kapcsolatban van egymással.
10. A diakonusok feladata, hogy a püspök szolgálatára legyenek.
 - i. A diakonusok nem részesednek Krisztus hierarchikus papságában, de ők is megkapták az egyházi rendet, és Krisztus küldetésében és kegyelmében különleges módon részesednek.
 - ii. A diakonusokat elsősorban azért szentelik föl, hogy a püspök szolgálatára legyenek.
 - iii. A diakonusok a papoknak is segédkeznek.
 - iv. A diakonusok segédkeznek az Oltáriszentség bemutatásakor. Ki is szolgáltatják az Oltáriszentséget, házasságokat megáldanak, hirdetik az evangéliumot, temetési szertartást végeznek, és részt vesznek a szeretetszolgálatokban.
11. Krisztus papságában minden megkeresztelt hívő részesedik.
 - i. Mégis, az a krisztusi papság, amelyet a szent rendek közvetítenek, lényegesen különbözik a hívek papságától, mert az bizonyos szent hatalmat is megad a hívek szolgálatára.
 - ii. Másrészt viszont nem volna szükség fölszenteltekre, ha nem volnának megkeresztelt hívek, az Egyház megkeresztelt tagjai pedig nem tudnák Krisztus áldozatát bemutatni pap nélkül. A keresztségben kapott krisztusi papság és az egyházi rendben kapott hierarchikus krisztusi papság kiegészíti egymást, és mindkettőnek szüksége van a másikra.

Az egész Egyház papi nemzet. A keresztségnek köszönhetően minden hívő részesedik Krisztus papságában. Ezt a részesedést „a hívek egyetemes papságának” nevezik. Erre alapozva és ennek szolgálatában létezik egy másik részesedés is Krisztus küldetésében; az egyházi rend

szentsége által fölszentelt szolgálat részesedése, amelynek föladata Krisztus, a Fő nevében és személyében szolgálni a közösségen belül. (KEK, 1591.)

A szent szolgálatot kezdettől fogva három fokozatban gyakorolták és adták át. Ezek: a püspöki, az áldozópapi és a diakonusi fokozat. A szenteléssel átadott szolgálatok az Egyház szerves fölépítése számára nélkülözhetetlenek: püspök, áldozópapok és diakonusok nélkül nem lehet Egyházzal beszélni. (KEK, 1593.)

G. Házasság

1. A házasság és az egyházi rend az a két szentség, amelyek az Egyházban a közösséget szolgálják. Ezeknek az a célja, hogy aki fölveszi őket, mások üdvösségének előmozdítására szentelje magát. Ez a két szentség azoknak is üdvére szolgál, akik fölveszik, de csak azért, mert mások üdvözítésére törekcszenek.
2. Krisztus akkor alapította a házasság szentségét, amikor részt vett a kánai menyegzőn, és amikor azt tanította, hogy a férfi és nő házastársi kapcsolatának a halálíg kell tartania.
 - i. A többi szentségektől eltérően a házasságot Isten akkor alapította, amikor az embert megteremtette.
 - ii. Krisztus a házasságot fölemelte a szentség rangjára, ez a házasság szentsége.
3. A házasság szentsége felbonthatatlan köteléket létesít egy férfi és egy nő között.
 - i. A házasság kötelékében a férj és a feleség teljesen és maradéktalanul átadják önmagukat egymásnak egy életre szólóan: egymást úgy kell szeretniük, ahogy Krisztus szereti az Egyházat.
 - ii. A házassági kötelék állandó, hűséges, és új emberi élet fogadására kész.
 - a. A házasság állandósága, Krisztus szeretetének állandóságát tükrözve, kizárja a válást olyan értelemben, hogy a válással egy házasság véget érne.
 - b. Megmarad a házassága azoknak a pároknak, akik érvényes házasságot kötöttek, és külön élnek (még ha polgárilag el is válnak).
 - c. Olyan ember, aki érvényes házasságot kötött, nem köthet új házasságot, amíg a házastársa él.
 - d. A házastársi hűség, azt a hűséges szeretetet utánozva, amellyel Isten az embereket szereti, kizárja a többnejűséget és a házasságtörést.
 - e. Az élet befogadására való készség, Isten örökké termékeny szeretetét utánozva, kizárja a fogamzásgátlás minden formáját. (A természetes családtervezés nem fogamzásgátlás.)
4. Bármely pár, vagyis egy férfi és egy nő, akik meg vannak keresztelve és szabad állapotúak, fölvehetik ezt a szentséget. Ez azt jelenti, hogy az a férfi és az a nő, aki házasságra akar lépni:
 - i. legyen olyan életkorú és rendelkezzen mindazokkal a feltételekkel, amiket a polgári és az egyházi törvény megkíván;
 - ii. nem élhet érvényes házasságban valaki mással (a házasságok „semmissé nyilvánítása” csak azt állapítja meg, hogy a házasság érvénytelen volt);
 - iii. nem állhat semmiféle erőszak vagy kényszer hatása alatt, amikor beleegyezését adja.
5. Püspöki engedéllyel a házasság megköthető akkor is, ha akár a vőlegény, akár a menyasszony (vagy mindkettő) nincs megkeresztelve. A házasság szentségét azonban nem vehetik föl. Házasságuk úgynevezett természetes kapcsolat, és az Egyház áldását elnyeri.
6. Egy katolikus és egy nem-katolikus, de megkeresztelt ember házasságot köthet, és fölveheti érvényesen a házasság szentségét. Ezt vegyes házasságnak nevezzük.
 - i. Az ilyen házassághoz külön engedély szükséges, és ezt csak akkor adják meg, ha a katolikus fél megígéri, hogy hitét továbbra is gyakorolni fogja, és hogy valamennyi

- gyermekét katolikusként fogja nevelni.
7. A házasság szentségét csak megbérmált személyek vehetik föl.
 8. Akik házasságot akarnak kötni, azoknak föl kell készülniük erre a szentségre:
 - i. imádsággal;
 - ii. keresztyén életmóddal (ami egyebek közt azt is kizárja, hogy a házasság előtt együtt éljenek);
 - iii. szentgyónással és szentáldozással.
 9. Akik házasságot akarnak kötni, azoknak jelentkezniük kell egy püspöknél, papnál vagy diakonusnál, aki segíteni fogja őket a házasság szentségére való fölkészülésben.
 - i. Azon a közvetlen előkészületen kívül, amely a házasság előtti hónapokban történik, a családoknak is fel kell készíteniük gyermekeiket a házasság élet várható feladataira.
 - ii. Ennél közelebbi fölkészítést is kell nyújtani a házasságra a serdülőkorban a rokonok, tanárok, papok és barátok példájával és szavaival.
 10. A házasság megkötése azzal történik, hogy egy férfi és egy nő beleegyezését adja, hogy teljesen és szabadon átadják egymásnak önmagukat.
 11. A férfi és a nő egymásnak szolgáltatják ki a szentséget, amikor házasságot kötnek.
 12. A püspök, pap vagy diakonus kiveszi és elfogadja a menyasszony és a vőlegény beleegyezését, és képviseli az Egyházat.
 - i. Püspöki engedéllyel nem-katolikus pap is kiveheti a házasság fogadalmát.
 13. A házasság szentségét általában szentmise keretében szolgáltatják ki.
 - i. Ha nem-katolikus és katolikus lép házasságra, a szentség kiszolgáltatása általában nem szentmise keretében történik.
 14. Ahol a polgári törvény megkíván házassági tanúkat, ott az Egyház is megkívánja.
 15. A házasság szentsége Krisztusnak és az Egyháznak a kapcsolatát jelzi és jeleníti meg.

A férfi és a nő továbbá a házasságban „már nem két test, hanem csak egy” (Mt 19,6), személyük és tevékenységük bensőséges kapcsolatában egymás kölcsönös segítségére és szolgálatára vannak, egységüket átélik és egyre szilárdabban érzik a magukénak. Ez a bensőséges egyesülés – hiszen itt két személy kölcsönös önátadásáról van szó – nemkülönben a gyermekek érdeke is a házastársak teljes hűségét követeli meg, és sürgeti, hogy felbonthatatlan legyen egységük. (Gaudium et spes, 48.)

Napjainkban, a hittől idegen, s vele szemben gyakran ellenséges világban a hívő családoknak mint az éltető és sugárzó hit tűzhelyeinek elsőrendű a fontosságuk. Ezért a II. Vatikáni Zsinat a családot ősi kifejezéssel így nevezi: Ecclesia domestica (lásd Lumen gentium, 11.). A család kebelén a szülők „legyenek gyermekeik első hithirdetői szavukkal és példájukkal, és ápolják mindegyikük sajátos hivatását, különös gonddal pedig a papi hivatást” (lásd Lumen gentium, 11.). Itt valósul meg kiváltságos módon a családapa, a családanya, a gyermekek és valamennyi családtag keresztségben kapott általános papsága „a szentségek vételekor, az imádságban, a hálaadásban, a szent élet tanúságtételében, a vállalt önmegtagadásban és a tevékeny szeretetben” (lásd Lumen gentium, 10.). A családi otthon tehát a keresztyén élet első iskolája, és „az emberi gazdagodás iskolája” (lásd Gaudium et spes, 52.). Az ember itt sajátítja el a kitartást, ismeri meg a munka örömét, a testvéri szeretetet, a nagylelkű, sőt ismételt megbocsátást, főként az istentisztelet, az imádság és az életfelajánlás által. (KEK, 1656-1657.)

III. A szentelmények

A. A szentelmények szent jelek, amelyek hasonlítanak ugyan a szentségekhez, de nem közvetítik a Szentlélek kegyelmét úgy, ahogy a szentségek teszik.

B. A szentelmények felkészítik a híveket arra, hogy a szentségekben megadott kegyelmeket befogadják.

C. A szentelmények a keresztségben kapott papi hatalmon alapulnak.

D. Szentelmény például a személyek, ételek, tárgyak és helyek megáldása.

1. Az apátok és apátnők megáldása, szüzek liturgikus szentelése, a szerzetesi fogadalmak szertartása, a felolvasók, akolitusok (oltárszolgák) és hitoktatók megáldása mind példa a szentelményekre.
2. Templomok és oltárok megáldása, szent olajok, edények és ruhák megáldása, harangok megáldása szintén mind a szentelményekre példa.

Az Egyház által létrehozott szent jelek neve: szentelmények. Az emberek fölkesztését célozzák, hogy a hívők a szentségek kegyelmeit befogadják, valamint megszentelik az élet különféle állapotait, körülményeit. (KEK, 1677.)

IV. A bűcsúk

A. A bűcsúk megértéséhez előbb a bűn következményeit kell megértenünk.

1. A súlyos (halálos) bűn kiszakít bennünket az Istennel való közösségből, és megfoszt az örök élet lehetőségétől.
 - i. Ezt nevezzük a bűnért járó örök büntetésnek.
2. Azonkívül minden bűn, a bocsánatos is, magában foglalja a teremtményekhez és evilág dolgaihoz való rendetlen ragaszkodást.
 - i. Ettől a ragaszkodástól meg kell tisztulnunk vagy a földi életben, vagy halálunk után a tisztítóhelyen.
 - ii. Ezt nevezzük a bűnért járó ideigtartó büntetésnek.
3. A bűnbocsánat szentsége eltörli a bünt és a bűnért járó örök büntetést.
4. Az ideigtartó büntetés viszont megmarad.

B. Az ideigtartó büntetést imádsággal, engesztelő cselekedetekkel és a szeretet és irgalmasság jócselekedeteivel lehet eltörölni.

1. Amikor a keresztény ember ezeket az imádságokat, engesztelést és irgalmas cselekedeteket végzi, nincs egyedül.
2. Mindazokat, akik Isten kegyelmében élnek, egybekapcsolja a szentek közössége.
3. A szentek közössége a lelki javak kincstárával rendelkezik, amelyet az Úr, a Boldogságos Szűz és a szentek halmoztak fel a századok során.
4. Ez a kincstár végtelen értékű, mert Krisztus áldozata már egymagában is elég volt ahhoz, hogy megszerezze minden bűn bocsánatát és minden büntetés elengedését.

C. A bűcsúkat az Egyház közvetítésével lehet megszerezni. Az Egyház közbenjár az egyes keresztényekért, és megnyitja számukra Krisztus és a szentek érdemeinek kincstárát,

hogy megnyerje számukra az Atyától az ideigtartó büntetések elengedését.

1. Valaki például elhatározhatja, hogy elvégzi a keresztyúti ájtatosságot.
2. Ez az imádság és áhítatgyakorlat megszerezheti számára azon ideigtartó büntetések egy részének elengedését, amelyeket a bűnei miatt megérdemel.
3. Az Egyház búcsút engedélyez a keresztyúti ájtatosság végzéséért. Ezzel felkínálja a keresztyén embernek a szentek érdemeit, hogy a rá váró büntetés részben vagy akár teljesen megszűnjék.
 - i. A RÉSZLEGES BÚCSÚ a bűnért járó ideigtartó büntetésnek egy részét szünteti meg, de mindenképpen többet, mint amennyi a búcsú nélkül szűnne meg.
 - ii. A TELJES BÚCSÚ a bűnért járó valamennyi ideigtartó büntetést eltörli.
4. Búcsút saját magunk számára is szerezhünk, vagy kérhetjük Istent, hogy valaki más részesítsen benne, aki a kegyelem állapotában van, – akár a földön élő valakit, akár (igen gyakran) a tisztítóhelyen levő lelket.
5. A búcsú nem automatikus. Mindig függ annak a szándékától és lelkiállapotától, aki a búcsút megszerzi.
 - i. Bizonyos fokig attól is függ, aki részesül a búcsúban, ha az nem azonos a megszerzővel. Ha például János keresztyutát végez, és azt kéri Istentől, hogy a búcsúban egy tisztítóhelyen szenvedő lelket részesítsen, a búcsú bizonyos fokig Jánostól is és a tisztítóhelyen szenvedő lélek állapotától is függeni fog.

D. A teljes búcsú feltételei:

1. Szentségi gyónás.
2. Szentáldozás.
3. Imádság a pápáért, legalább egy Miatyánk és egy Üdvözlégy.
4. Semmiféle szándékos kötődés nem lehet semmilyen bűnhöz, még bocsánatos bűnhöz sem.
5. Naponként legfölbbe egyszer lehet teljes búcsút nyerni.

E. Bizonyos cselekedetekhez teljes búcsú kapcsolódik. Ilyenek például:

1. Szentségimádás legalább egy félóráig.
2. A Szentírás hívó lélekkel való olvasása legalább egy félóráig.
3. A keresztyúti ájtatosság elvégzése.
4. A rózsafüzér imádkozása templomban, nyilvános kápolnában vagy családban, szerzetesi közösségben vagy vallásos egyesületben.

F. Bizonyos cselekedetekhez részleges búcsú kapcsolódik. Ilyenek például:

1. A hit, remény és szeretet felindításának imádsága.
2. A Hiszekegy elmondása.
3. A bűnbánati ima elimádkozása.
4. A Magnificat vagy az „Üdvözlégy, Királyné” (Salve Regina) elmondása.
5. Keresztvetés.
6. Szentségimádás.
7. Temető meglátogatása.

A búcsú az Egyházon keresztül érkezik. Az Egyház a Jézus Krisztustól kapott oldó-kötő hatalom következtében közbelép a keresztyén ember érdekében és neki megnyitja Krisztus és a szentek

érdemeinek tárházát, hogy az irgalmak Atyjától kiesdje a bűnökért járó ideigtartó büntetések elengedését. Ily módon az Egyház nemcsak segítségére akar sietni ennek a kereszténynek, hanem őt az irgalmasság, szeretet és bűnbánat cselekedeteire ösztönzi. Mivel a tisztulás útját járó elhunyt hívek is ugyanannak a közösségnek, vagyis a szentek közösségének tagjai, mi is segíthetünk rajtuk, megszerezve számukra búcsúkat, hogy ezek következtében a bűneikért járó ideigtartó büntetésektől megszabaduljanak. (KEK, 1478-1479.)

Élet Krisztusban: kegyelem és parancsolatok

I. A megszentelő kegyelem

A. A MEGSZENTELŐ KEGYELEM Isten ingyenes ajándéka, amely megadja, hogy Isten gyermekei legyünk, az isteni természetből részesüljünk, és örökségként megkapjuk az örök életet.

B. A megszentelő kegyelem Isten élete, amelyet Krisztus közvetítésével a szentségekben kapunk meg.

1. A megszentelő kegyelem Isten nekünk ajándékozott élete. Általa Krisztust öltjük magunkra és Krisztus életét éljük.
2. A megszentelő kegyelem adományát emberi szinten az emberi élet adományához lehet hasonlítani.
 - i. Minthogy emberi élettel rendelkezünk, tudunk enni, hallani, érezni, szagolni stb.
 - ii. Ahogy az emberi élet, ugyanúgy a megszentelő kegyelem is megad bizonyos képességeket.
 - iii. Ezeket a képességeket erényeknek nevezzük.
 - iv. Az erény készség arra, hogy jót tegyünk. Ahogy a képzett pilóta könnyedén kezeli a repülés nehéz feladatait, úgy az erényes ember is könnyen teszi meg azt, ami jó.

C. A megszentelő kegyelem megadja a három ISTENI ERÉNYT: a hitet, reményt és szeretetet.

D. Az isteni erények megadják a kegyelmet, hogy természetfölötti kapcsolatban legyünk a Szentháromsággal.

E. A hit isteni erénye, Isten ajándéka, arra képesít, hogy higgyünk Istenben, és higgyük mindazt, amit mondott és kinyilatkoztatott nekünk, beleértve az Egyház minden tanítását is.

1. A hit elsősorban bizalom Istenben, önmagunk alávetése Istennek.
2. Istenben akkor bízunk, ha készségesen elhisszük, amit Isten mondott, és azért hisszük, mert ő mondta.

F. A remény isteni erénye, Isten ajándéka, képessé tesz arra, hogy vágyakozzunk az örök boldogságra, és hogy bízzunk Krisztusban és ígéreteiben, hogy azt el is nyerjük.

G. A szeretet isteni erénye, Isten ajándéka, képessé tesz arra, hogy Istent önmagáért mindennél jobban szeressük, felebarátainkat pedig Isten iránti szeretetből úgy szeressük, mint önmagunkat.

H. Az isteni erényeken kívül a megszentelő kegyelem megerősíti és még jobban kifejleszti bennünk az emberi, úgynevezett erkölcsi erényeket is.

I. Az erkölcsi erényeket négy alapvető erény köré csoportosítjuk. Ezeket nevezzük SARKALATOS ERÉNYEKNEK: okosság, igazságosság, lelkiemelő és mértékletesség.

J. Az okosság erkölcsi erénye segít felismerni igazi javunkat és kiválasztani a megfelelő eszközöket annak eléréséhez. Az okosság tökéletesíti az értelmet.

1. Az okos ember elkerüli a bűnre vivő alkalmakat.
2. Az okos ember nem próbál olyan szakmát vagy tudományt elsajátítani, amely nem felel meg a tehetségének.
3. Az okosság különösen fontos a pályaválasztáskor.

K. Az igazságosság erkölcsi erénye segít, hogy megadjuk Istennek és másoknak, amivel tartozunk nekik. Az igazságosság tökéletesíti az akaratot.

1. Az igazságos ember imádja Istent, mert Istennek, mint Teremtőnek, imádással tartozunk.
2. Az igazságos ember minden emberben felismeri az isteni szikrát, és mindenkinek megadja a tiszteletet.
3. Az igazságos ember megadja minden jogos tartozását.

L. A lelkiemelő erkölcsi erénye segít, hogy ellenálljunk a kísértéseknek, és legyőzzük az akadályokat. A lelkiemelő segít, hogy úrrá váljunk félelmünkön.

1. A lelkiemelőt néha bátorságnak nevezzük.
2. Az erős lelkű ember akár saját életét is fel tudja áldozni valami igaz ügy védelmében.
3. Az erős lelkű ember szembe tud nézni az étellel, a kellemetlenségekkel is.

M. A mértékletesség erkölcsi erénye segít, hogy megfékezzük a kellemes dolgok iránti vágyakozásunkat. A mértékletesség segít, hogy úrrá legyünk az érzéki örömek élvezetén.

1. A mértékletes ember nem eszik és iszik túl sokat.
2. A mértékletes ember megfékezi nemi ösztönét.

N. A megszentelő kegyelem megadja A SZENTLÉLEK AJÁNDÉKAIT is: a bölcsességet, értelmet, jótanácsot, lelki erősséget, tudományt, jámborságot és az istenfélelmet.

1. A Szentlélek ajándékai kiegészítik és tökéletesebbé teszik az erényeket, mert akik megkapják őket, készségesebben fogják a Szentlélek indításait fogadni.
2. A „lelki erősség” mint a Szentlélek ajándéka nem azonos a „lelkiemelő” erénnyel.

O. Azok, akik a megszentelő kegyelem birtokában vannak, képesek arra, hogy A SZENTLÉLEK GYÜMÖLCSEI szerint tevékenykedjenek. Ezek a következők: szeretet, öröm, békesség, türelem, béketűrés, jóság, kedvesség, szelídség, hűség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság.

P. Azok, akik a megszentelő kegyelem birtokában vannak, AZ IRGALMASSÁG LELKI ÉS TESTI CSELEKEDETEIT végzik.

1. Az irgalmasság testi cselekedetei:
 - i. éhezőknek ételt adni,
 - ii. szomjazóknak italt adni,
 - iii. hajléktalanoknak szállást adni,
 - iv. mezíteleneket ruházni,
 - v. betegeket meglátogatni,
 - vi. rabokat meglátogatni és
 - vii. holtakat eltemetni.
2. Az irgalmasság lelki cselekedetei:
 - i. bűnösöket jóra inteni,
 - ii. tudatlanokat tanítani,
 - iii. kételkedőknek jó tanácsot adni,
 - iv. szomorúakat megvigasztalni,
 - v. igazságtalanságokat békével tűrni,
 - vi. ellenünk vétőknek megbocsátani és
 - vii. élőkért és holtakért imádkozni.

A Szentháromság a megkereszteltnek megadja a megszentelő kegyelmet, a megigazulás kegyelmét,

- *ami képessé teszi, hogy Istenben higgyen, benne reméljen és őt szeresse az isteni erények által;*
- *megadja neki a képességet, hogy a Szentlélek irányítása alatt, a Szentlélek ajándékainak segítségével éljen és munkálkodjon;*
- *megengedi neki, hogy az erkölcsi erények révén növekedjen a jóban.*

Így a keresztény ember természetfölötti életének szerves egésze a szent keresztségben gyökerezik. (KEK, 1266.)

Az isteni erények a keresztényeket alkalmassá teszik arra, hogy a Szentháromsággal kapcsolatra lépve éljenek. Eredetük, okuk, céljuk maga Isten; Isten, akit az ember a hit révén ismer meg, s önmagáért remél és szeret. Három isteni erény van: a hit, a remény és a szeretet. Ezek valamennyi erkölcsi erényt irányítják és éltetik. (KEK, 1840-1841.)

A nevelés, a megfontolt cselekedetek és az erőfeszítés, valamint a mindig újrakezdett állhatatosság révén megszerzett emberi erényeket az isteni kegyelem megtisztítja és fölemeli. Ezek az erények Isten segítségével kialakítják a jellemet, és megadják a könnyedséget a jó megtevéséhez. Az erényes ember boldog, ha élhet ezekkel az erényekkel. (KEK, 1810.)

Négy erény sarkalatos szerepet játszik. Ezért nevezik őket kardinális, vagyis „sarkalatos” (cardo = sarok) erényeknek, és az összes többi körük csoportosul. Sarkalatos erények az okosság, az igazságosság, a lelkierő és a mértékletesség. (KEK, 1805.)

A Szentlélek hét ajándéka: a bölcsesség, az értelem, a jótanács, a lelki erősség, a tudomány, a jámborság és az istenfélelem. Ezek a maguk teljességében Krisztushoz, Dávid leszármazottához tartoznak (vö. Iz 11,1-2). Kiegészítik és beteljesítik azok erényei, akik a Lélek ajándékait

befogadják. A híveket tanulékonyra teszik, hogy azok készségesen engedelmeskedjenek az isteni sugallatoknak. (KEK, 1831.)

A Szentlélek gyümölcsei azok a tökéletességek, amelyeket bennünk a Szentlélek kimunkál mint az örök dicsőség első zsongéit. (KEK, 1832.)

Az irgalmasság művei a szeretet cselekedetei, melyek által embertársunk segítségére sietünk testi vagy lelki szükségleteiben (vö. Iz 58,6-7; Zsid 13,3). (KEK, 2447.)

II. A boldogságok

A. A boldogságok azokat az áldásokat és jutalmakat fejezik ki, amelyekben Krisztus követői részesülnek.

B. A boldogságok a következők:

1. Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.
2. Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.
3. Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld.
4. Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele.
5. Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.
6. Boldogok a tisztaszívűek, mert meglátják az Istent.
7. Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket.
8. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.
9. Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak. Örüljete és ujjongjatek, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok.

III. A bűn

A. A bűn elsősorban Isten megbántása.

1. Minden bűn Isten elleni lázadás.
2. Minden bűn, a legelsőhöz hasonlóan, Isten akaratának az elutasítása.
3. Bűneinkkel gyakran egy embertársunkat bántjuk meg, de minthogy Isten azt akarja, hogy szeressük egymást, a bűn mindig Isten megbántása is.

B. A bűnnek vannak fokozatai. Vannak halálos és vannak bocsánatos bűnök.

C. A halálos bűnök lerombolják bennünk a megszentelő kegyelem életét.

D. Egy bűn akkor halálos, ha a következő három feltétel egyszerre teljesül:

1. A bűn tárgyának súlyosnak kell lennie. Más szóval: egyenesen valamelyik parancs ellen kell irányulnia.
2. A bűnt annak teljes és világos tudatában kell elkövetni, hogy az súlyos bűn.
3. A bűnt akaratunk teljes és tudatos beleegyezésével kell elkövetnünk.

E. A bocsánatos bűn csak gyengíti bennünk Isten életét, de nem rombolja le.

F. Bocsánatos bűnt akkor követünk el,

1. ha a bűn tárgya kevésbé súlyos;
2. vagy ha súlyos ugyan, de nem teljes tudatossággal vagy nem teljes beleegyezéssel követjük el.

G. A hét főbűn a következő:

1. Kevélység
2. Fősvénység
3. Irigység
4. Harag
5. Bujaság
6. Torkosság
7. Jóra való restség

Ezeket azért nevezzük főbűnöknek, mert sok bűn és hiba belőlük fakad.

H. Az „égbekiáltó bűnök” ezek:

1. Gyilkosság
2. Szodómia
3. Mások elnyomása; különösen özvegyek, idegenek és árvák elnyomása
4. Munkabérek kifizetésében való igazságtalanság

I. A Szentlélek elleni bűnök

1. Az vétkezik a Szentlélek ellen, aki nem kér bocsánatot bűneiért.
2. Ennek egyik oka a vakmerő bizakodás lehet.
 - i. A vakmerő bizakodás származhat abból, hogy valaki azt hiszi, Isten segítségével nélkül is üdvözülhet. Azt hiszi, saját képességei révén is bekerülhet a mennybe.
 - ii. A vakmerő bizakodás abból is eredhet, hogy valaki azt hiszi, Isten megbocsát anélkül, hogy ő maga valamit is tenne. Ez a vakmerőség erre a gondolatra épül: „Isten majd elintézi. Nekem nem kell bocsánatot kérnem.”
3. Más oka is lehet a bocsánatkérés elmulasztásának: a kétségbeesés.
 - i. A kétségbeesett ember azt hiszi, hogy a bűne olyan súlyos, hogy Isten nem fogja megbocsátani vagy azért, mert nem tudja, vagy azért, mert nem akarja.
4. Ezek a bűnök azért irányulnak a Szentlélek ellen, mert aki elmulasztja a bocsánatkérést, az elmulasztja az üdvösségnek azt a lehetőségét, amelyet a Szentlélek felkínál.

J. Mások bűnében akkor vagyunk részesek, ha:

1. magunk is részt veszünk benne közvetlenül és szándékosan;
2. parancsot adunk bűnre;
3. tanácsot adunk rá;
4. dicsérjük más valaki bűnét;
5. helyesljük;
6. rejtegetjük;
7. nem akadályozzuk meg
8. és ha bűnösöket és gonosztevőket védelmezünk.

A bűn támadás Isten ellen: „Egyedül teellened vétettem, ami színed előtt gonosz, azt tettem” (lásd Zsolt 51,6). A bűn Isten irántunk megmutatkozó szeretete ellen támad és attól szívünket elfordítja. Mint az első bűn, amely engedetlenség volt, lázadás Isten ellen azzal a szándékkal, hogy az ember olyan legyen, „mint az istenek”, ismervén és meghatározván a jót és a rosszat (Ter 3,5). A bűn tehát „önszeretet, egészen Isten megvetéséig”. Önmaga gögös fölmagasztalása révén a bűn homlokegyenest ellenkező Jézus engedelmességével, ami az üdvösséget beteljesítette (vö. Fil 2,6-9). (KEK, 1850.)

Szükséges súlyosságuk szerint megítélni a bűnöket. Ez már a Szentírásban észrevehető (vö. 1Jn 5,16-17), tehát a halálos és bocsánatos bűn közötti megkülönböztetés az Egyház számára adva volt. Az emberek tapasztalata ezt megerősíti. A halálos bűn az ember szívében Isten parancsának megszegésével lerombolja a szeretetet; az embert elfordítja Istentől, aki végső célja, és az ember Istenben föltalált boldogságával szemben valamely alacsonyabb rendű jót részesít előnyben. A bocsánatos bűn, még ha megtámadja és megsebz is a szeretetet, engedi létezni. (KEK, 1854-1855.)

IV. A két főparancs

A. A két FŐPARANCS, amelyek Isten egész törvényét magukba foglalják, ezek:

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb, az első parancs. (Ez a parancs a tíz parancsolat közül az első háromhoz kapcsolódik.)
2. Szeresd embertársadat, mint saját magadat. (Ez a parancs a tíz parancsolat közül a többi héthez kapcsolódik.)

A tízparancsolatot a szeretet eme kettős és mégis egyetlen parancsának fényében kell értelmeznünk. (KEK, 2055.)

V. Isten tízparancsolata

1. Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

1. Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!

1. Az első parancsolat azt parancsolja, hogy az egyetlen igaz Istent imádjuk, aki kinyilatkoztatta magát az Ószövetségben, különösen pedig az Újszövetségben a Fiúistenben, Urunk Jézus Krisztusban.
2. Az első parancsolat magába foglalja a HITET, REMÉNYT ÉS SZERETETET.
 - i. Amikor elfogadjuk az első parancsolatot, Istent fogadjuk el mint Urat, mint

mindenhatót és irgalmazót.

ii. Ha elfogadjuk Istent, ebből következik, hogy elhisszük, amit mond (hit), bízunk ígéreteiben (remény), és szeretettel válaszolunk neki mindarra, amit értünk tett (szeretet).

iii. Az első parancsolat azt parancsolja, hogy erősítsük és óvjuk hitünket.

a. Nem engedhetjük meg, hogy kételkedjünk hitünkben vagy elhanyagoljuk.

b. Távol kell tartani magunkat az eretnekségtől, vagyis az Egyház által tanított igazság makacs tagadásától.

c. Az aposztázia is ellentétes az első parancsolattal. Az aposztázia a keresztény hit teljes tagadását jelenti.

d. A szakadárság is ellentétes az első parancsolattal. A szakadárság nem egy igazságnak vagy a hitnek elutasítását jelenti. A szakadár nem ismeri el a pápa jogi hatalmát, vagy elutasítja a közösséget az Egyháznak a pápa fennhatósága alá tartozó tagjaival.

iv. Az első parancsolat azt is parancsolja, hogy Istenben bízunk, benne reméljünk.

a. El kell kerülnünk a vakmerő bizakodás és a kétségbeesés bűnét.

v. Az első parancsolat azt is parancsolja, hogy szeressük Istent és mindazt, akit és amit ő szeret. Az első parancsolat magába foglalja a jótékonyság kötelezettségét.

a. Eljuthat valaki Isten gyűlöletéig, és ez ellenkezik az első parancsolattal.

b. Nem szabad közömbösnek lennünk Isten iránt, nem törődve irántunk való jóságával és szeretetével.

c. Nem szabad hálátlannak lennünk Istennel szemben mindazért, amit értünk tett.

d. Nem lehetünk hűvösek Isten szeretetére való válaszukban.

e. Nem vehetjük sértésnek Isten jóságát, nem utasíthatjuk vissza azt az örömet, amit Isten ad nekünk.

3. Egyéb bűnök az első parancsolattal szemben a következők lehetnek:

i. Babona: isteni erő tulajdonítása valaminek, ami nem Isten.

a. A babonaság bűnét követjük el, ha például azt hisszük, hogy bizonyos szertartásos cselekedetek, – mint például a fekete macska kikerülése, – megvédhetnek bajokkal szemben.

ii. Bálványimádás: egy teremtmény tisztelete Isten helyett.

a. Bálványimádást akkor követünk el, ha politeisták vagyunk, vagyis ha több istent tisztelünk, nem csak az egyetlen igaz Istent. Ha például valaki a görögök és a rómaiak isteneit tisztelné, az politeista volna.

b. Akkor is bálványimádást követünk el, ha Istent bármivel helyettesítjük. Például az, aki az ördögöt imádja, bálványimádó.

iii. Jóslás: ha a jövőt illetően másban bízunk, mint a gondviselő Istenben.

a. A jóslás bűnét követjük el, ha a jövőt horoszkópokból, csillagjóslásból, tenyérjóslásból, előjelek olvasásából vagy sorshúzásból próbáljuk meg tudni, valamint ha jósokhoz fordulunk.

b. Jóslás az is, ha szellemidézésen veszünk részt, vagy ha a Sátánt hívjuk.

iv. Varázslás és boszorkányság: ha valaki megpróbál titkos vagy sátáni erőket a szolgálatába állítani saját céljai érdekében.

v. Simónia: lelki javak adásvétele.

vi. Szentségtörés: Istennek szentelt dolgok méltatlan kezelése.

vii. Isten próbára állítása.

viii. Ateizmus: Isten tagadása.

ix. Agnoszticizmus: az a felfogás, hogy senki ember nem tudhatja, hogy van-e Isten.

4. Az első parancsolatot akkor teljesítjük, ha:

i. Istent imádjuk;

- ii. Istenhez imádkozunk;
 - iii. áldozatokat ajánlunk fel, különösen amikor a szentmiseáldozaton részt veszünk;
 - iv. megtartjuk Istennek tett ígéreteinket és fogadalmainkat.
5. Az első parancsolat magába foglalja az Egyháznak azt a küldetését is, hogy megismertesse Krisztust minden emberrel az egész földkerekségen, hogy mindenki imádhassa Istent.
6. Az első parancsolat feltételezi a vallásszabadságot, hogy az egy igaz Istent minden ember imádhassa.
- i. Arra viszont sohasem szabad senkit kényszeríteni, hogy saját hite és lelkiismerete ellenében imádjja Istent.

2. Isten nevét hiába ne vedd!

1. A második parancsolat azt parancsolja, hogy Isten nevét tartsuk tiszteletben.
2. Isten nevének, Jézus Krisztus, a Szentlélek, valamint a Boldogságos Szűz és a szentek nevének mindig meg kell adni a kellő tiszteletet.
3. Isten nevében tett ígéreteinket meg kell tartanunk.
4. A második parancsolat elleni bűnök a következők:
 - i. Káromkodás: sértő kifejezés használata Istennel vagy a vallással kapcsolatban. Idetartozik az is, ha Isten nevét használják fel bűnök elleplezésére, népek leigázására, emberek megkínzására vagy megölésére.
 - ii. Hamis eskü: Isten nevének tanúságra szólítása valami hazugság mellett.
 - iii. Esküszegés: Isten nevében tett ígéret, amelyet nem szándékozunk megtartani.
 - iv. Átkozódás: Isten nevének használata ártó szándékkal.
 - v. Esküdözés: Isten nevének szükségtelen idézése jelentéktelen ügyekben.
5. Minthogy Isten a keresztségben kapott nevünkön szólít bennünket, minden keresztény ember keresztnéve szent. A második parancsolat azt kívánja, hogy tiszteljük mások nevét.

3. Az Úr napját szenteld meg!

1. A katolikusok azzal szentelik meg a vasárnapokat és kötelező ünnepeket, hogy szentmisén vesznek részt.
 - i. Ennek a kötelezettségnek bármikor eleget lehet tenni az előző napi délután négy órától kezdve az illető napon éjfélig.
 - ii. Szentmisén kell részt venni. Nem-katolikus szertartáson való részvétel nem elegendő.
 - iii. Ha valaki beteg, vagy **képtelen** teljesíteni e kötelezettségét, akkor mentesül alóla.
 - iv. Ha egy megkeresztelt katolikus személy, aki már tudatában van eme kötelezettségének, úgy dönt, hogy nem vesz részt szentmisén vasárnap vagy kötelező ünnepen, **halálos bűnt** követ el.
2. A vasárnap a pihenés napja. Ezen a napon ne végezzünk fölösleges munkát.
 - i. Ez a nap szolgálja családi, kulturális, társadalmi és vallási életünket.

4. Atyádat és anyádat tiszteld!

1. Ez a parancsolat azt parancsolja, hogy tiszteljük mindazokat, akiknek Isten hatalmat adott, különösen szüleinket. Ide kell azonban érteni a tanárokat, vezetőket, egyházi és világi hatóságokat és tisztségviselőket is.
2. A gyermekek engedelmeskedjenek szüleiknek mindenben, a bűnt kivéve.
3. A gyermekek kötelesek segíteni a szüleiket, ha azok már idősek, ha betegek és segítségre szorulnak; és kötelesek imádkozni értük.

4. A gyermekek tisztelettel és engedelmisséggel tartoznak mindazoknak, akiknek a gondjára vannak bízva. Ilyenek lehetnek például a nagyszülők, más rokonok, alkalmi felügyelők, tanárok, edzők stb.
5. Ez a parancsolat azt is megkívánja, hogy a szülők gondoskodjanak gyermekeiknek mind lelki, mind anyagi javairól.
 - i. A szülők gondoskodjanak gyermekeik számára olyan nevelésről, amely szükséges ahhoz, hogy erkölcsös életet éljenek. Ez általában azt jelenti, hogy a szülők válasszák ki az iskolát gyermekeik számára.
 - ii. Még fontosabb, hogy a szülők tanítsák meg gyermekeiket az Evangéliumra.
 - iii. Hasonlóan tanítaniuk kell a szülőknek a gyermekeket a keresztény erényekre is mind szóval, mind példával.
 - iv. Legyenek gyermekekkel türelmesek, amikor megfeddik őket okos szavakkal.
 - v. Kívánják meg gyermekeiktől a tiszteletet és engedelmisséget.
 - vi. A mai világban a szülőknek különösen éberem kell figyelniük, hogy gyermekeik milyen televízió-műsorokat, videókat és filmeket néznek meg.
6. A szülők tartsák tiszteletben azt a hivatást, amelyet Isten a gyermekeiknek ad.
 - i. Tisztelniük kell ilyen módon azt is, ha valamelyik gyermeküknek szerzetesi vagy papi életre van hivatása. Sőt, biztatniuk is kell gyermekeiket, hogy vegyék észre, ha Istentől ilyen hívást kapnak.
7. Az állami hivatalok tartoznak tiszteletben tartani minden egyes embert és minden egyes ember minden jogát.
8. Ez a parancsolat minden állampolgár kötelességévé teszi, hogy a társadalom javát szolgálja.
 - i. Hazánkat hálával és szeretettel kell szolgálnunk.
 - ii. Ez abban nyilvánul meg, hogy szavazati jogunkat gyakoroljuk, adót fizetünk, és hazánkat védelmezzük.
9. Ha azonban egy törvény ellentétes az erkölcsi renddel, az állampolgárok kötelesek megtagadni az engedelmisséget.

5. Ne ölj!

1. Ez a parancsolat azt parancsolja, hogy minden egyes embert úgy tiszteljünk, mint Isten képmását.
 - i. Az emberi élet szent, mert kezdeteitől fogva Isten teremő cselekedetét hordozza és örökre különleges kapcsolatban marad Teremtőjével, mint egyetlen céljával. (KEK, 2258.)
2. Az ötödik parancsolat tilt mindenféle gyilkosságot, haragot, gyűlöletet és bosszút.
3. Ez a parancsolat tiltja a következőket:
 - i. Magzatelhajtás: az anyaméhben levő gyermek szándékos meggyilkolása.
 - ii. Öngyilkosság.
 - iii. Eutanázia: beteg vagy haldokló ember megölése, hogy szenvedése véget érjen.
 - a. Sohasem szabad egy ártatlan ember életét közvetlenül elvenni.
 - b. Haldokló esetében le szabad mondani bizonyos orvosi kezelésekről, például lélegeztető készülék, ami csak meghosszabbítja az életet, de nem gyógyít.
 - c. Az élelmet és vizet meg kell adni a gyógyíthatatlan betegeknek, mert az élelem és a víz nem gyógyszer.
 - iv. Sterilizáció: szaporodási képességek tudatos és szándékos megszüntetése.
 - v. Amputáció: élő ember egy testrészének tudatos és szándékos eltávolítása anélkül, hogy orvosi megfontolás indokolná.
 - vi. Csonkítás.

- vii. Fogamzásgátlás: a nemi képességek ideiglenes befolyásolása úgy, hogy terméketlenné váljanak.
 - viii. Kínzás.
 - ix. Emberrablás.
 - x. Tűzszedés.
 - xi. Torkosság.
 - xii. Iszákosság.
 - xiii. Kábítószeres használata.
 - xiv. Kábítószerrel való kereskedelem.
 - xv. Vakmerő járművezetés, és emberi életek szükségtelen veszélyeztetésének bármi más módja.
 - xvi. Botránkoztatás: más ember bűnbe vitele példaadás által.
 - xvii. Bosszúforralás és sérelmek őrizgetése.
4. Az ötödik parancsolat arra szólít fel, hogy tiszteljük az emberi testet, még a halálban is.
 - i. Tisztelnünk kell a halottak testét a feltámadás miatt.
 5. Élete egész folyamán minden embernek joga van mindahhoz, ami szükséges az élethez, és ez a parancsolat azt sürgeti, hogy az államok és az egyének tegyenek meg minden lehető, hogy mindenki hozzájusson az alapvető szükségletekhez: élelemhez, ruhához, megfelelő lakáshoz, alapvető oktatáshoz, orvosi ellátáshoz és munkához.
 6. Ez a parancsolat azt is jelenti, hogy semmiféle tudományos kutatás vagy kísérlet nem mehet az emberi méltóság rovására.
 7. Ez a parancsolat azt is jelenti, hogy mindenkinek kötelessége a békét elősegíteni.
 8. A háborút el kell kerülni, ha lehetséges, de védekező háborúkra néha szükség van.
 - i. A nem-harcolókat, sebesült katonákat és hadifoglyokat emberi módon kell kezelni és tisztelni.
 - ii. Az olyan hadi cselekmények, amelyek megkülönböztetés nélkül egész városok vagy jelentős területek ellen irányulnak, bűncselekmények, és nem engedhetők meg.

6. Ne paráználkodj!

1. Ez a parancsolat azt parancsolja, hogy tartsuk kellő tiszteletben azokat a nemi képességeket, amelyeket Istentől a teremtéskor kaptunk.
 - i. El kell fogadnunk saját nemiségünket férfiként vagy nőként.
2. Nemi képességeinket az életadó szeretet szolgálatába kell állítanunk. Más szóval: a tisztaság erényét mindannyiunknak gyakorolnia kell.
3. Azok számára, akiknek a házasság életre van hivatásuk, a nemi képességek a mélységes, állandó, tartós, hűséges és termékeny szeretet kifejezőeszközei.
4. Egy férfinak és egy nőnek a házasság felbonthatatlan kötelékében való egybekapcsolódása mindkettő számára szent hivatás, és Istennek a Szentháromságban megvalósuló szeretetét tükrözi.
 - i. A házastársak segítik egymást a földi életben, és segítik egymást a mennyi dicsőség elnyerésében.
 - ii. Ahogy Isten szeretete termékeny, úgy az emberek közötti házassági szerelem is új életek létrehozására van rendelve.
 - a. Az Egyház az olyan párokat, akik saját hibájukon kívül terméketlenek, arra buzdítja, hogy bánatukat Krisztus keresztyével egyesítsék.
 - b. Az ilyen terméketlen párok is kifejezhetik szeretetüket mások felé gyermekek örökbefogadásával vagy másoknak tett szolgálatokkal.
 - iii. A gyermekek Isten csodálatos ajándékai egy házaspár számára, a házasság legfőbb ajándékai.

5. A hatodik parancsolat elleni bűnök a következők.
 - i. Házasságtörés.
 - ii. Paráznaság. Ebbe beletartozik a házasság előtti együttélés, a „próbaházasság” is.
 - iii. Önkielégítés: a nemi szervek szándékos izgatása az élvezet kedvéért.
 - a. Néha ennek a cselekedetnek a bűnösségét csökkentik bizonyos tényezők.
 - b. Ezt a gyóntató dönti el a gyónás alkalmával.
 - iv. Fogamzásgátlás.
 - v. „In vitro” (vagyis kémcsőben történő) megtermékenyítés, az úgynevezett lombik-bébik.
 - vi. Mesterséges megtermékenyítés.
 - vii. Bér-anyaság.
 - viii. Homoszexuális cselekedetek.
 - a. Akinek ilyen hajlama van, meg kell tartania tisztaságát.
 - b. Ha valaki homoszexuális cselekedetben vett részt, az Egyház, mint minden egyéb bűn esetében is, Isten kegyelmét és bocsánatát kínálja föl a bűnbocsánat szentségében.
 - ix. Pornográfia: nemi cselekedetek bemutatása kívülállók számára.
 - a. Pornográf anyagok készítése és felkínálása bűn.
 - b. Ilyen anyagok felhasználása önmagunk élvezetére szintén bűn.
 - x. Prostitúció.
 - xi. Nemi erőszak.
 - xii. Vérfertőzés.
 - xiii. Többnejűség.
6. A hatodik parancsolat nem tiltja indokolt esetben a házasok számára a születések szabályozását, a természetes családtervezés módszerével.
 - i. A természetes családtervezés különbözik a fogamzásgátlástól, mert a házasok semmi olyat nem tesznek, ami befolyásolná a termékenységet, és mert az indítékuk más, mint a fogamzásgátlás alkalmazóié.
 - ii. A természetes családtervezés gondolatát az Egyház helyesli.

7. Ne lopj!

1. Ez a parancsolat azt parancsolja, hogy a földi javaknak és az emberi munka termékeinek a kezelésében az igazságosság és a szeretet szerint járjunk el.
 - i. Az ember teremtéskor Isten a teremtett javak összességét minden embernek adta közös birtokként.
 - ii. A magántulajdonhoz való jog nem szünteti meg azt, amit Isten az összes embernek adott.
 - iii. A magántulajdonhoz való jog eszköz a földi javaknak az egyes emberek közötti igazságos elosztására.
 - iv. A magántulajdonhoz való jognak háttérbe kell szorulnia az igazságosság érdekében, ha bizonyos javak birtoklása az igazságosságot sérti vagy komoly kárt okoz valakinek.
 - a. Ha például emberek éheznek, akkor mind a józan ész, mind az igazságosság ellenére volna, ha egy földbirtokos, akinek a magtára tele van gabonával, azt nem bocsátaná az éhezők rendelkezésére.
2. Rendes körülmények között tiszteletben kell tartanunk mások magántulajdonát.
 - i. Sohasem szabad elvennünk olyasmit, ami jogosan és igazságosan másé.
3. A hetedik parancsolat elleni bűnök a következők:
 - i. Lopás, betörés, becsapás.
 - ii. Mások tulajdonában való szándékos károkozás.

- iii. Tartozás megfizetésének vagy kötelezettség teljesítésének az elmulasztása.
 - iv. Ígéret vagy szerződés megszegése.
 - v. Talált vagy kölcsönvett tárgy vissza nem adása.
 - vi. A munkaadó idejének, pénzének vagy tulajdonának pazarlása.
 - vii. Alkalmazottak igazságtalanul alacsony bérért való dolgoztatása.
 - viii. A szegények és szükségben levők segítségének elmulasztása.
 - ix. Mértéktelen szerencsejáték, amely a játékost vagy hozzátartozóit megfosztja a szükséges javaktól.
 - x. Emberek rabszolgasorba süllyesztése vagy pusztta tárgyként való kezelése haszon érdekében.
 - xi. A fenti bűnök kártérítést kívánnak. Például az ellopott javakat vissza kell adni (vagy legalább az értéküket megadni) a jogos tulajdonosnak.
4. Ez a parancsolat megkívánja mindenkitől, hogy tisztelje Isten minden művét. Tisztelnünk kell környezetünket, és nem szabad a jövő nemzedékeket megfosztani attól, amit Isten minden idők minden emberének adományozott.
5. Nem szabad állatoknak fölöslegesen szenvedést okozni vagy szükség nélkül megölni őket.
- i. Megölhetjük őket élelemszerzés céljából.
 - ii. Használhatjuk őket, hogy munkánkban segítsenek.
 - iii. Kísérletezhetünk is velük az emberi bajok csökkentése érdekében, amíg a kísérletezés ésszerű határok között marad.
6. A hetedik parancsolat magába foglalja azt az elvet, hogy az egész gazdasági és társadalmi élet szerzője, központja és célja az ember.
- i. A haszon nem lehet az egyetlen indíték, az emberekre is tekintettel kell lenni.
 - ii. Mindenkinek joga van a munkához.
 - iii. A munkások sztrájkja erkölcsileg megengedett, ha nem kerülhető el, és ha erőszak nélkül történik.
7. A gazdag nemzeteknek segíteniük kell a szegény nemzeteket.
8. A szegényeket mindenkinek segítenie kell.

8. Ne hazudj és mások becsületében kárt ne tégy!

- 1. Ez a parancsolat azt parancsolja, hogy igazat mondjunk.
- 2. A nyolcadik parancsolat elleni bűnök a következők:
 - i. Hamis tanúság: nyilvános hazugság.
 - ii. Hamis eskü: eskü alatt mondott hazugság.
 - iii. Elhamarkodott ítélet: valaki megítélése kellő bizonyíték nélkül.
 - iv. Megszólás: valaki hibáinak kitergetése megfelelő ok nélkül.
 - v. Rágalmazás: más becsületének hazugsággal való lerombolása.
 - vi. Hízelgés vagy más ember bűnös tetteinek a dicsérete.
 - vii. Hazug dicsekvés.
 - viii. Pletykálás: más ember személyes, bizalmas dolgainak kibeszélése.
 - ix. Ha ezek közül valamelyik bűnnel vétettünk az igazság ellen, kártérítéssel tartozunk, vagyis meg kell mondanunk az igazat.
- 3. Ez a parancsolat arra kötelez, hogy megőrizzünk titkokat, ha azt ígértük.
 - i. A legünnepélyesebb titok a GYÓNÁSI TITOK: a gyóntató sohasem árulhatja el a gyónótól hallott bűnöket.
 - ii. Nem szabad elárulni a foglalkozáshoz kapcsolódó titkokat. Az ilyen titkok különleges kapcsolatokról származnak (például orvos és betege, ügyvéd és ügyfele).
- 4. Ez a parancsolat komoly felelősséget ró a hírközlő eszközökre, hogy az igazságot

közvetítésük közönségük számára.

5. A nyolcadik parancsolat azt is megkívánja, hogy a művészetek, – különösen a vallásos jellegű művészetek – az igazságot és szépséget fejezzék ki.

9. Felebarátod házastársát ne kívánd!

1. Ez a parancsolat a szívünk tisztaságát kívánja meg.
2. Tisztátalan gondolatokba vagy vágyakba nem szabad beleegyeznünk.
3. A tisztaság megkívánja a szemérmességet.
4. A szemérmesség védi a házastársaknak, mint Isten képmásainak, titkát és szerelmét.
 - i. A szemérmesség megőrzi a személyiség intimitását.
 - ii. A szemérmesség arra ösztönöz, hogy megválogassuk öltözetünket.
 - iii. A szemérmesség segít, hogy védekezzünk az egészségtelen kíváncsisággal szemben.
5. A Boldogságos Szent Szűz a tisztaság példaképe. Az ő segítségével kell imádkozni, hogy a hatodik és a kilencedik parancsolatot meg tudjuk tartani, és hogy szívünkben a tisztaság megerősödjék.

10. Mások tulajdonát ne kívánd!

1. A tizedik parancsolat azt parancsolja, hogy jobban vágyódjunk a mennyei boldogság után, mint a földi javak után.
2. Istent és az ő országát előbbre kell helyeznünk minden földi javaknál.
3. A legfőbb bűn a tizedik parancsolat ellen az irigység.
4. Az irigység azt jelenti, hogy szomorúvá tesz, ha mások javait látjuk, és erős vágyat érzünk, hogy a magunk számára szerezzük meg.
5. Súlyos bűn, ha irigységünkben rosszat kívánunk felebarátunknak.

VI. Az Egyház parancsai

- A. Vasárnapokon és parancsolt ünnepeken hallgass szentmisét!**
- B. Bűneidet legalább évente egyszer gyónd meg!**
- C. Vedd magadhoz aláztatosan az Úr Jézust a szentáldozásban legalább a húsvéti időben!**
- D. Tartsd meg a parancsolt ünnepeket!**
- E. Tartsd meg a kötelező böjtöt és hústól való tartózkodást!**
- F. A híveknek kötelessége, hogy az Egyházat anyagilag támogassák.**

VII. Az Egyház parancsainak megtartása

A. Vasárnapokon hallgass szentmisét.

1. Azért hallgatunk vasárnap szentmisét, mert az az Úr napja, az a nap, amikor halottaiból feltámadt.
2. Az ószövetségi „sabbath” (szombati pihenőnap) az új szövetségben átkerült vasárnapra, mert az Úr ezen a napon támadt fel halottaiból.

B. Bűneidet legalább évente egyszer gyónd meg.

1. Minden katolikusnak legalább egyszer egy évben szentgyónáshoz kell járulnia.

2. A szentségekkel való élés viszont azt jelenti, hogy rendszeresen járulunk a bűnbocsánat szentségéhez, sokkal gyakrabban, mint évente egyszer.

C. Vedd magadhoz alázatosan az Úr Jézust a szentáldozásban legalább a húsvéti időben.

1. Ez a parancs azt akarja biztosítani, hogy legalább hitünk központi titkához: az Úr szenvedéséhez, halálához és feltámadásához kapcsolódóan vegyük magunkhoz az Úr testét.
2. Ennél gyakrabban, lehetőleg minden szentmisén járuljunk szentáldozáshoz, feltéve, hogy a kegyelem állapotában vagyunk, halálos bűntől mentesen.

D. Tartsd meg a parancsolt ünnepeket.

1. Ez a parancs kiegészíti az Egyház első parancsát: arra szólítja fel a katolikusokat, hogy vegyenek részt szentmisén azokon az ünnepeken, amelyeken az Úr titkait, a Boldogságos Szűzet és a szenteket ünnepeljük.
2. Magyarországon⁴ három parancsolt ünnep van:
 - i. Január 1. (Szűz Mária, Isten Anyja ünnepe)
 - ii. Augusztus 15. (Szűz Mária mennybevétele)
 - iii. December 25. (Karácsony)

E. Tartsd meg a kötelező böjtöt és hústól való tartózkodást.

1. A böjt azt jelenti, hogy a szokottnál kevesebbet eszünk.
 - i. Böjti napon csak egyszer lakunk jól.
 - ii. Még kétszer lehet étkezni, de a kettő együtt ne legyen több, mint amit a főétkezésen magunkhoz veszünk.
 - iii. Böjti napon az étkezések közötti időben nem eszünk egyáltalán.
2. Az Egyház által előírt böjtöket a 18. és 60. életév közötti katolikusoknak kell megtartaniuk.
3. Mindössze két böjti nap van: Hamvazószerda és Nagypéntek.
4. A megtartóztatás húsról vonatkozik. Tejtermékeket és halat, tengeri állatokat lehet fogyasztani.
5. A hústól való megtartóztatás minden katolikusra vonatkozik 14. életévétől kezdve.
6. A hústól való megtartóztatás Hamvazószerdán és az **összes nagyböjti pénteken** kötelező.
7. Hamvazószerdán és Nagypénteken böjt is van és hústól való megtartóztatás is. Ezeken a napokon nem eszünk húst, csak egyszer lakunk jól, és étkezések között nem eszünk.

F. A híveknek kötelessége, hogy az Egyházat anyagilag támogassák.

1. Ha nincs is parancsként előírva, a híveknek kötelessége, hogy az Egyház munkáját támogassák.
2. Saját plébániánk tanító, szentségkiszolgáltató és jótékonykodási tevékenységét imánnal és adományainkkal kell támogatnunk.
3. Az egész egyetemes Egyház munkáját szintén támogatnunk kell úgy, hogy a Szentatya tevékenységéhez imánnal és adományainkkal járulunk hozzá.

⁴ Az Egyesült Államokban hat parancsolt ünnep van: Január 1.; Áldozócsüdtörtök, a Mennybemenetel ünnepe (negyven nappal Húsvét után); Augusztus 15.; November 1. (Mindenszentek); December 8. (Szeplőtelen Fogantatás) és December 25. Kanadában Karácsony és Újév parancsolt ünnep.

4. Katolikusnak lenni annyit jelent, mint megkeresztelkedni és „magunkra öltetni Krisztust”. Krisztus tevékenységét valamennyiünknek folytatnia kell az Evangélium terjesztésével. Kevesen lesznek közülünk misszionáriusok, de az Egyház missziós lelkületét mindannyiunknak magunkévá kell tennünk.

Az imádság

I. AZ IMÁDSÁG SZÍVÜNK ÉS ÉRTELMÜNK FÖLEMELÉSE ISTENHEZ,

- A. hogy imádjuk;
- B. hogy hálát adjunk neki;
- C. hogy bűneink bocsánatát kérjük;
- D. hogy segítségét kérjük a magunk és mások számára.

II. MÉG KÉT FELOSZTÁSA VAN AZ IMÁDSÁGNAK.

A. Gondolati és szóbeli

1. A gondolati imádság elmélkedés vagy szemlélődés.
 - i. Elmélkedéskor hitünk egy vagy több titkára gondolunk. Például egyik leggyakoribb elmélkedési téma Krisztus szenvedése.
 - ii. Szemlélődéskor akaratumk megnyugszik Istenben. A szemlélődés a szeretet gyakorlása. Semmilyen gondolattal nem foglalkozunk, hanem szeretetünkben igyekszünk teljes akaratumkat Istenre összpontosítani.
 - iii. A szemlélődés az imádságnak különösen magasrendű formája. Néhányan a misztikusok közül írtak is róla, például Avilai Szent Teréz, Keresztes Szent János.
2. A szóbeli imádságban ajkunkkal is imádkozunk. Alighanem ez a legáltalánosabb módja az imádkozásnak.
3. Vannak imák, amelyek gondolatiak is és szóbeliek is: ilyen a rózsafüzér, amikor az imákat az ajkunkkal mondjuk, miközben a titkokról elmélkedünk.

B. Közös imádság és magán imádság

1. Közös imádság az, amit közösségben végzünk.
2. Magánimádság az, amit egyedül végzünk.
3. Vannak imák, amelyek közös és magán imák is: például a rózsafüzér, mert ezt lehet közösségben is és egyedül is imádkozni.

C. A katolikus imádság

Az imaórák liturgiája

A hívek, akik az imaórák liturgiáját ünneplik, (amit az Egyház megkíván a papi rend tagjaitól és sok szerzet megkíván a tagjaitól), egyesülnek Krisztussal, Főpapunkkal a zsoltárok imádkozása, az Isten igéje, a kantikumok és áldások feletti elmélkedés által, hogy így kapcsolódjanak az ő megszakítás nélküli egyetemes imádságához, amellyel dicsőséget ad Atyjának és kéri a Szentlélek ajándékát az egész világra. (KEK, 1196.)

Az imádság a lélek felemelése Istenhez vagy a megfelelő javak kérése Istentől. (KEK, 2559.)

A katolikus keresztény köszöntés

Dicsértessék a Jézus Krisztus. – Mindörökké, Amen!

Laudetur Jesus Christus. – In aeternum, Amen!

Szentségi áldás

A szentségi áldás az Oltáriszentség kitételét jelenti rövid időre, hogy a hívek imádják és áldásában részesüljenek. A nép egy bevezető éneket vagy zsoltárt énekelhet, mialatt a pap vagy diakonus az oltárhoz jön.

O Salutaris

Ó üdvösséges áldozat,	<i>O Salutaris Hostia</i>
Ki mennynek tárod ajtaját!	<i>Quae caeli pandis ostium:</i>
Harcot harcolva szenvedünk:	<i>Bella premunt hostilia,</i>
Úr Jézus, kérünk, adj erőt!	<i>Da robur, fer auxilium.</i>
Egyháromságos Istenünk,	<i>Uni trinoque Domino</i>
Örök dicsőség teneked,	<i>Sit sempiterna gloria,</i>
Ki országodban adsz nekünk	<i>Qui vitam sine termino</i>
Örökké tartó életet. Amen.	<i>Nobis donet in patria. Amen.</i>

A celebráns kiveszi a Szentostyát a tabernákulumból, és beteszi a monstranciába (vagyis szentségtartóba), amely ekkor az oltáron van. Az Oltáriszentség megtömjénezése után Szentírás-olvasás következik, közös ima és csendes adorálás (szentségimádás). A nép énekel:

Tantum Ergo

Méltó ezt a nagy Szentséget	<i>Tantum ergo Sacramentum</i>
térdre hullva áldani,	<i>Veneremur cernui,</i>
és a régi Szövetséget	<i>Et antiquum documentum</i>
új rítussal váltani,	<i>Novo cedat ritui;</i>
pótolják a rest érzéket	<i>Praestet fides supplementum</i>
a merész hit szárnyai.	<i>Sensuum defectui.</i>
Az Atyának és Fiának	<i>Genitori Genitoque</i>
légyen áldás, dicsőség,	<i>Laus et jubilatio,</i>
üdv, hozsanna és imádat,	<i>Salus, honor, virtus quoque</i>
ujjongások hirdessék,	<i>Sit et benedictio:</i>
s aki Kettejükből árad:	<i>Procedenti ab utroque</i>
a Lélek is áldassék! Amen.	<i>Compar sit laudatio. Amen.</i>

Celebráns: Mennyei kenyeret adtál nekik. (Húsvéti időben: Allelúja.)
Panem de caelo praestitisti eis. (Alleluia.)

Nép: Amely minden gyönyörűséggel teljes. (Allelúja.)
Omne delectamentum in se habentem. (Alleluia.)

Celebráns: Könyörögjünk. Úristen, ki nekünk a csodálatos Oltáriszentségben kinszenvedésed emlékét hagyta: engedd, kérünk Tested és Véred szentséges

titkát úgy tisztelnünk, hogy megváltásod gyümölcsét szüntelenül érezzük. Aki
élsz és uralkodol mindörökkön örökké.

Nép: Amen.

Mindnyájan mondják a dicsőítő imát:

Áldott legyen az Isten.

Áldott legyen szent Neve.

Áldott legyen Jézus Krisztus, valóságos Isten és valóságos ember.

Áldott legyen Jézus szent Neve.

Áldott legyen szentséges Szíve.

Áldott legyen Jézus drágalátos Vére.

Áldott legyen Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Áldott legyen a Szűz és Istenanya, Mária.

Áldott legyen az Ő Szeplőtelen Fogantatása.

Áldott legyen a Boldogságos Szűz dicsőséges mennybevétele.

Áldott legyen Szűz Mária szent Neve.

Áldott legyen Szent József, a szent Szűz tisztaságos Jegyese.

Áldott legyen Isten angyalaiban és szentjeiben. Amen.

*A végén befejező éneket énekelnek (pl. Te vagy földi éltünk Vezércsillaga, Szent vagy, Uram!
195. ének).*

A szentgyónás módjai

Első forma: magángyónás

1. A gyónó készüljön fel a bűnbocsánat szentségének vételére lelkiismerete gondos megvizsgálásával, végiggondolva Isten parancsolatait, az Egyház parancsait és élethelyzetéből fakadó kötelességeit. A csendes vizsgálódást imádság kövesse, különösen a Szentlélekhez, valamint Szentírás-olvasás. A legutóbbi gyónás óta elkövetett valamennyi bűnt föl kell idézni és meg kell bánni.
2. Miután a gyónó emlékezetébe idézte valamennyi meggyónandó bűnét és gondolatban őszintén megbánta, belép a gyóntatóhelyiségbe.
3. A pap üdvözli, ő pedig keresztet vet: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Amen.
4. A pap felolvashat egy szentírási részletet, a gyónó pedig megmondja utolsó gyónásának idejét, majd meggyónja a bűneit. Minden halálos bűnt meg kell gyónni.
5. A bűnök bevallása után a pap tanácsokat ad a gyónónak, majd elégtételt ad neki, rendszerint valami imádságot vagy jócselekedetet. A gyónó elfogadja az elégtételt.
6. A gyónó kifejezi bűnbánatát akár saját szavaival, akár bűnbánati imával vagy zsoltárral. Egy példa a bűnbánati imára:

Teljes szívemből bánom minden bűnömet,
mert azokkal a jó Istent megbántottam.
Erősen fogadom, hogy Isten segítségével
a jóra törekszem, és a bűnt elkerülöm.

7. Ezután a pap megadja a feloldozást ezekkel a szavakkal:

„Isten, a mi irgalmas Atyánk, aki szent Fiának kereszthalála és feltámadása által
kiengesztelte önmagával a világot, és kiárasztotta a Szentlelket a bűnök bocsánatára, az
Egyház szolgálata által bocsásson meg neked, és adja meg a békét! És ÉN
FELOLDOZLAK TÉGED BŰNEIDTŐL AZ ATYA, ÉS A FIÚ, ÉS A SZENTLÉLEK
NEVÉBEN.”

8. A gyónó válaszol: „Amen.”

9. A pap mondja: „Magasztaljuk Istent, mert jószágos hozzánk.”

10. A gyónó válaszol: „Mert örökké szeret minket.”

11. Végül a pap elbocsátja a gyónót Krisztus békéjében.

Második forma: közös gyónás

A legtöbb plébánián rendszeresen tartanak közös bűnbánati szertartást. A hívek összejönnek a templomban a megadott időben, és előkészületül Isten szavát hallgatják, bűnbánati zsoltárokat mondanak, énekelnek és közös imádságot végeznek. A pap segíti a híveket lelkiismeretük megvizsgálásában, majd a gyónók valamelyik paphoz járulnak (rendszerint több gyóntató áll rendelkezésre ilyenkor). Mindegyik gyónó meggyónja a bűneit, belefoglalva valamennyi halálos bűnét és mindazokat, amelyeket meg akar gyónni, elégtételt kap a paptól, majd feloldozást nyer. Miután mindenki meggyónt, a hívek ismét együtt imádkoznak és énekelnek, hogy hálát adjanak Istennek azért a megbékélésért, amely Isten és az emberek között, valamint a közösség és tagjai között létrejött.

Harmadik forma: általános feloldozás

A gyónás harmadik formáját csak veszélyben használják, vagy ha az embereknek igen sokáig kellene várniuk, míg hozzájutnak a szentgyónáshoz. Magyarországon ez nemigen történik meg.⁵

Ennek a formának a felelőssége az illető papon van. Ha az idő megengedi, mindegyik gyónó vizsgálja meg lelkiismeretét és bánja meg a bűneit.

A pap mindenkit feloldoz.

Mindenkinek, aki általános feloldozásban részesült, az első lehetséges alkalommal meg kell gyónnia egyénileg is valamennyi halálos bűnét.

⁵ Az Egyesült Államokban és Kanadában is ritka.

Szokásos körülmények között a hívek ne használják a gyónásnak ezt a formáját. Az Egyház megengedi rendkívüli körülmények esetére, hogy Isten irgalmától senki se legyen megfosztva.

Keresztút

A keresztút olyan ájtatossági forma, amelyben Urunk Jézus Krisztus szenvedésének történetét követjük végig úgy, hogy felidézzük azt a tizennégy kiemelkedő eseményt, amelyek Poncius Pilátus ítékezése és Jézusnak a Kálvárián való halála és eltemetése között történtek.

Első állomás: Jézust halálra ítélik.

Második állomás: Jézus vállára veszi a keresztet.

Harmadik állomás: Jézus először esik el a kereszttel.

Negyedik állomás: Jézus anyjával találkozik.

Ötödik állomás: Cirénei Simon segít Jézusnak.

Hatodik állomás: Veronika letörli Jézus arcát.

Hetedik állomás: Jézus másodszor esik el a kereszttel.

Nyolcadik állomás: Jeruzsálem leányai siratják Jézust.

Kilencedik állomás: Jézus harmadszor esik el a kereszttel.

Tizedik állomás: Jézust megfosztják ruháitól.

Tizenegyedik állomás: Jézust a keresztre szegeznek.

Tizenkettedik állomás: Jézus meghal a kereszten.

Tizenharmadik állomás: Jézus testét leveszik a keresztről.

Tizennegyedik állomás: Jézus testét sírba teszik.

Tizenötödik állomás: A harmadik napon, Húsvét vasárnapján Jézus feltámad halottaiból.

Újabb időkben vált szokássá, hogy a keresztúti ájtatossághoz a tizenötödik állomást is hozzáteszik. A hagyományos „tizennégy állomásnak” ez nem része ugyan, de a feltámadásról való elmélkedés emlékeztet arra, hogy az Úr szenvedése és halála a feltámadással együtt vált teljessé.

Keresztvetés

Keresztvetéskor a jobb kezünkkel megérintjük

a. a homlokunkat, és azt mondjuk: „Az Atya”,

b. aztán a mellünket, és azt mondjuk: „a Fiú”,

c. majd a bal és a jobb vállunkat, ezekkel a szavakkal: „és a Szentlélek nevében. Amen.”

A keresztvetés jelzi, hogy keresztények vagyunk, mert kifejezi az alapvető katolikus titkokban való hitünket: tartalmazza a Szentháromság titkát, valamint a megtestesülés és megváltás titkát.

A szavak arról szólnak, hogy egy Isten van három személyben, a kereszt jele pedig arra emlékeztet, hogy Jézus Krisztus, Isten Fia meghalt értünk a kereszten.

A térdhajtás módja

Ha egy térdrel hajtunk térdet, erre a három dologra kell figyelni:

a. jobb térdünket behajlítva bal bokánk mellé eresztjük a földre;

b. fejünket és törzsünket egyenesen tartjuk;

c. utána azonnal fölállunk.

Ha két térdrel térdelünk le, akkor előbb a jobb, aztán a bal térdünket hajlítjuk be. Utána testünkkel közepesen meghajlunk, majd fölállunk.

Miatyánk, az Úr imája

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a te neved;
jöjjön el a te országod;
legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
és ne vigy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól! Amen.

Üdvözlégy, Mária

Üdvözlégy, Mária! kegyelemmel teljes, az Úr van teveled,
áldott vagy te az asszonyok között,
és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.
Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja!
Imádkozzál érettünk, bűnösökért most és halálunk óráján. Amen.

Dicsőség az Atyának

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké.
Amen.

Az apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban; aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül; fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek Szentlélekben. Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat; a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Amen.

A niceai hitvallás

Hiszek az egy Istenben,
mindenható Atyában, mennynek és földnek,
minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban,
Isten egyszülött Fiában,
aki az Atyától született az idő kezdete előtt.
Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól,
valóságos Isten a valóságos Istentől.
Született, de nem teremtmény,
az Atyával egylényegű; és minden általa lett.

Értünk emberekért, a mi üdvösségünkért
leszállott a mennyből.
Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától,
és emberré lett.

Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették,
kínhalált szenvedett, és eltemették.
Harmadnapra föltámadott az Írások szerint,
fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,
de újra eljön dicsőségben ítélni élőket és holtakat,
és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben,
aki az Atyától és a Fiútól származik;
akit éppúgy imádunk és dicsőítünk,
mint az Atyát és a Fiút.
Ő szólt a próféták szavával.

Hiszek az egy, szent, katolikus
és apostoli Anyaszentegyházban,
vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára,
várom a holtak feltámadását
és az eljövendő örök életet. Amen.

Hitvallás. Kiadta a Sacrum Officium, Rómában, 1956. június 13-án

Én,, kezemmel Isten szent Evangéliumát érintve, isteni kegyelemtől megvilágosítva, megvallom azt a hitet, amelyet a katolikus és apostoli Római Egyház tanít. Hiszem, hogy ez az egyetlen igaz egyház, amelyet földi életében Jézus Krisztus alapított, és ennek az Egyháznak magamat teljes szívből alávetem.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban; ki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül; fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek Szentlélekben. Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat; a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Amen.

Hiszem, hogy Jézus Krisztus hét szentséget alapított az emberiség üdvözítésére: a keresztséget, a bérmlást, az Oltáriszentséget, a bűnbocsánat szentségét, a betegek kenetét, az egyházi rendet és a házasságot.

Hiszem, hogy a pápa, Róma püspöke Jézus Krisztus földi helytartója, hogy ő az egész Egyház látható feje, és hogy tévedhetetlenül tanítja mindazt, amit üdvösségünkért hinnünk és tennünk kell.

Hiszek mindent, amit a szent, katolikus és apostoli Római Egyház kijelent és hinni elénk ad. Ragaszkodom hozzá teljes szívemmel, és elvetek minden tévedést és szakadást, amit az Egyház elítél.

Úgy segítsen engem Isten és az ő szent Evangéliuma, amelyet a kezemmel érintek.

Confiteor

Gyónom a mindenható Istennek és nektek, testvéreim, hogy sokszor és sokat vétkeztem: gondolatlanul, szóval, cselekedettel és mulasztással: én vétkeztem, én vétkeztem, én igen nagy vétkeztem. Kérem ezért a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriát, az összes angyalokat és szenteket, és titeket, testvéreim, hogy imádkozzatok érettem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen el az örök életre. Amen.

Bűnbánat felindítása

Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a jó Istent megbántottam. Erősen fogadom, hogy Isten segítségével a jóra törekszem, és a bűnt elkerülöm.

Engesztelő ima

Jöjj, Szentlélek Úristen, világosítsd meg értelmemet és vezesd lelkiismeretemet, hogy Isten akaratát mindenben fölismerjem. Küldd lelkembe fényedet és igazságodat! Segíts, hogy ebben a fényben lássam bűneimet és hibáimat, és töredelmesen meggyónjam őket. Jézus Krisztus, jószágos Megváltó, beléd vetem üdvösségem reményét. Fogadd gyónásomat irgalmas szeretettel, és indítsd szívemet őszinte bánatra. Mennyei Atya, ha lelkembe nézel, ne a rosszat tekintsd, amit tettem, hanem azt az igaz bánatot, amelyet a szívemben érzek. Segíts, hogy irgalmas jószágodba vetett gyermeki bizalommal gyónjam meg minden bűnömet. Amen.

Miserere: bűnbánati ima

Az 50. zsoltár, ismert nevén a Miserere (mert latinul ezzel a szóval kezdődik) a bűnbánat megindító és ihletett imája. Így kezdődik:

Könyörülj rajtam, Istenem,
szerető jószágod szerint,
és minthogy mérhetetlen a te irgalmad,
gonoszságomat töröld le rólam!
Mosd le bűnömet teljesen,
és vétkeimtől tisztíts meg engem!
Gonoszságomat belátom,
bűnöm előtttem lebeg szüntelen.
Egyedül csak ellened vétkeztem,
ami színed előtt gonosz, olyat tettem.
Te feddhetetlen vagy döntéseidben,
és igazságos, amikor ítélsz

A hit felindítása

Istenem, hiszem erős hittel, hogy egy Isten vagy három személyben: Atya, Fiú és Szentlélek Isten. Hiszek Jézus Krisztusban, a Te Fiadban, aki emberré lett, meghalt bűneinkért, és majd eljön, hogy élőket és holtakat megítéljen. Hiszem ezeket az igazságokat, és mindazt, amit a Katolikus Egyház tanít, mert Te nyilatkoztattad ki, aki nem tévedsz soha és mindig igazat mondasz. Amen.

A remény felindítása

Istenem, végtelen jóságodban és ígéreteidben bízva remélem, hogy elnyerem bűneim bocsánatát, kegyelmed segítségét és az örök életet, Jézus Krisztusnak, Uramnak és Megváltómnak érdemei által. Amen.

A szeretet felindítása

Istenem, mindennél jobban szeretlek, egész szívemből és lelkemből, mert minden fölött jó vagy és méltó minden szeretetemre. Felebarátomat irántad való szeretetből úgy szeretem, mint önmagamat. Mindenkinek megbocsátok, aki vétett ellenem, és bocsánatot kérek mindenkitől, akit megbántottam. Amen.

Reggeli felajánlás

Uram Jézusom, Mária Szeplőtelen Szíve által neked ajánlom fel a mai napom minden imáját, munkáját, örömét és szenvedését, és egyesítem az egész világon bemutatott szentmiseáldozatokkal. Felajánlom őket Szent Szíved valamennyi szándékára: a lelkek üdvösségére, a bűnök jóvátételére, a keresztények egységére. Felajánlom őket püspökeink szándékára, a hívek szándékára, és különösen a Szentatyának erre a hónapra ajánlott szándékára.

Esti ima

Istenem, imádlak és szeretlek teljes szívemből. Köszönöm, hogy megteremtettél, kegyelmeddel megmentettél, és a mai napon megőriztél. Kérlek, fogadd el tőlem, ami jót tettem ma, és bocsásd meg, ami rosszat tettem. Őrizd meg ezen az éjszakán, és kegyelmed legyen velem mindig. Amen.

Ima étkezés előtt

Áldj meg, Uram, minket és mindezeket az adományaidat, amelyeket jóvoltodból most magunkhoz veszünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Hálaadás étkezés után

Hálát adunk neked, mindenható Isten, minden adományodért, aki élsz és uralkodol mindörökké. A megholt hívek lelkei Isten irgalmából békességben nyugodjanak. Amen.

Jézus Szíve ígéretei

A Jézus Szent Szíve tisztelőinek tett tizenkét ígéret, amelyeket Krisztus magánkinyilatkoztatásban közölt Alacoque Szent Margittal 1675-ben:

1. Megadom nekik mindazokat a kegyelmeket, amelyekre állapotuk szerint szükségük van.
2. Családjukban békességet szerzek.
3. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.
4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk óráján.

5. Minden vállalkozásukat megáldom.
6. A bűnösök Szívemben az irgalom forrására és végtelen óceánjára találhatnak.
7. A lanyha lelkek buzgókká válnak.
8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.
9. Megáldom a házakat, amelyekben Szent Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.
10. A papoknak olyan erőt adok, hogy a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.
11. Akik ezt az ájtatosságot terjesztik, azok nevét Szívembe írom és onnan soha ki nem törölöm.
12. Akik kilenc egymás után következő hónap első péntekjén megáldoznak, azoknak megadom a végső bűnbánat kegyelmét.

Mindennapi imádság Jézus Szívéhez

Jézus Szentséges Szíve, a mai napon Tebened, a Te kegyelmedben akarok élni, benne megmaradni, akármi történik is. Tarts távol a büntől, és erősítsd akaratomat, hogy ügyelni tudjak érzéseimre, képzeletemre és szívemre. Segíts, hogy megszabaduljak bűnre vezető hibáimtól. Kérlek, add meg ezt nekem a Szeplőtelen Szűzanya által.

Imádság feszület előtt

Íme jóságos, édes Jézusom, térdre borulok szent színed előtt, és lelkem egész buzgóságával kérlek és könyörgök hozzád, kegyeskedjél szívembe önteni a hit, remény és szeretet élő érzelmeit, bűneim fölött igaz bánatot és azok jóvátételére elszánt, erős akaratot. Megilletődéssel és szívbeli fájdalommal veszem fontolóra öt szent sebedet és elmélkedem fölöttük, szemem előtt tartva, amit már Dávid próféta mondott rólad, jóságos Jézus: „Átlyukasztották kezemet és lábamat, megszámlálták minden csontomat.”

Anima Christi

Krisztus lelke, szentelj meg engem!
Krisztus teste, üdvözíts engem!
Krisztus vére, ihless meg engem!
Krisztus oldalából kifolyt víz, tisztíts meg engem!
Krisztus szenvedése, erősíts meg engem!
Jóságos Jézus, hallgass meg engem!
Szent sebeidbe rejts el engem!
Elválni Tőled ne engedj soha engem!
A gonosz ellenségtől oltalmaz meg engem!
Halálom óráján hívj Magadhoz engem!
Színed elé hadd járuljak,
Szenteiddel hadd áldjalak,
Országodban mindörökké. Amen.

Jézus, az élet kenyere

Mennyei Atyánk,
Magadnak teremtetted minket,
És nyugtalan a szívünk, amíg benned meg nem nyugszik.
Elégítsd ki vágyunkat Jézus, az élet kenyere által,
Hogy meglássuk magunk is,

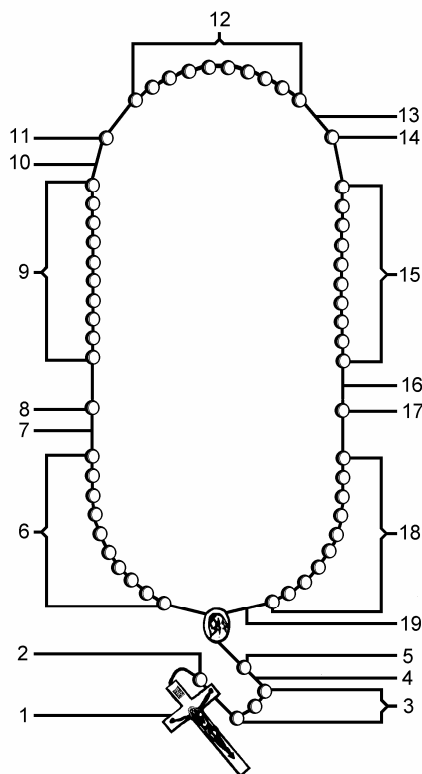
Mennyire csak egyedül ő tudja az emberi éhséget csillapítani.
 Szentlelked erejével
 Vezess minket a mennyei asztalhoz,
 Hogy ott dicsőséged látványában gyönyörködjünk
 Örökkön-örökké. Amen.

Imádság a Szentlélekhez

Jöjj, Szentlélek Úristen, töltsd el híveid szívét, és szereteted tüzeit gyújtsd lángra bennük.
 V. Küldd el Szentlelkedet, és életre kelnek.
 R. És megújítod a föld színét.

Könyörögjünk. Isten, Te a Szentlélek fényével világosítottad meg híveid szívét. Add meg nekünk ugyanabban a Lélekben, hogy mindig a jót válasszuk, és a Szentlélek vigasztalásának örvendjünk. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

A rózsafüzér imádkozása

1. Keresztvetés és az apostoli hitvallás
 2. Miatyánk
 3. Három Üdvözlégy (Jézus Neve után mondjuk:
 – Aki hitünket növelje.
 – Aki reményünket erősítse.
 – Aki szeretetünket tökéletesítse.)
 4. Dicsőség az Atyának
 5. Miatyánk
 6. Tíz Üdvözlégy⁶
 7. Dicsőség az Atyának
 8. Miatyánk
 9. Tíz Üdvözlégy
 10. Dicsőség az Atyának
 11. Miatyánk
 12. Tíz Üdvözlégy
 13. Dicsőség az Atyának
 14. Miatyánk
 15. Tíz Üdvözlégy
 16. Dicsőség az Atyának
 17. Miatyánk
 18. Tíz Üdvözlégy
 19. Dicsőség az Atyának
- Befejezésül: Üdvözlégy, Királyné

⁶ Az Üdvözlégyek közben Jézus Neve kimondása után a titok megnevezése (lásd a következő részt).

A rózsafüzér titkai

Az **örvendetes** olvasó titkai (hétfőn és csütörtökön):

1. Akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál. *(Alázat)*
2. Akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván hordoztál. *(Szeretet)*
3. Akit te, Szent Szűz a világra szültél. *(Szegénység)*
4. Akit te, Szent Szűz a templomban bemutatnál. *(Engedelmesség)*
5. Akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál. *(Jámborság)*

A **fájdalmas** olvasó titkai (kedden és pénteken):

1. Aki érettünk vérrel verítkezett. *(Bűnbánat)*
2. Akit érettünk megostoroztak. *(Tisztaság)*
3. Akit érettünk tövissel koronáztak. *(Bátorság)*
4. Aki érettünk a keresztet hordozta. *(Türelem)*
5. Akit érettünk keresztre feszítettek. *(Önmegtagadás)*

A **dicsőséges** olvasó titkai (szerdán, szombaton és vasárnap):

1. Aki a halálból feltámadt. *(Hit)*
2. Aki a mennybe felment. *(Remény)*
3. Aki nekünk a Szentlelket elküldte. *(Szeretet)*
4. Aki téged, Szent Szűz a mennybe fölvelt. *(Örök boldogság)*
5. Aki téged, Szent Szűz a mennyben megkoronázott. *(Mária tisztelete)*

Üdvözlégy, Királyné

Üdvözlégy, Királyné, irgalmasság anyja, életünk, édességünk, reménységünk, üdvözlégy!
Hozzád kiáltunk, Évának számkivetett fiai. Hozzád sóhajtok sírva és zokogva e siralom völgyéből. Fordítsd reánk tehát, Szószólónk, irgalmas szemedet, és e számkivetés után mutasd meg nekünk Jézust, méhednek áldott gyümölcsét! Ó irgalmas, ó kegyes, ó édes Szűz Mária!

V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!

R. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Rózsafüzér-ima

Isten, akinek egyszülött Fia élete, halála és feltámadása által megszerezte nekünk az örök élet jutalmát; kérünk, add meg nekünk, hogy miközben a Boldogságos Szűz Mária olvasójának ezekről a titkairól elmélkedünk, megtanuljuk követni azt, amit ezek a titkok tartalmaznak, és elnyerjük, amit ígérnek. Ugyanazon Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Magnificat

Magasztalja lelkem az Urat,

és szívem ujjong üdvözítő Istenemben.

Tekintetre méltatta alázatos szolgálóleányát:

íme, ezentúl boldognak hirdetnek az összes nemzedékek,
mert nagyot művelt velem ő, aki Hatalmas:

ő, akit Szentnek hívunk.

Nemzedékről nemzedékre megmarad irgalma azokon,
akik istenfélők.

Csodát művelt erős karjával:

a kevélykedőket széjjelszórta,
 hatalmasokat elűzött trónjukról,
 kicsinyeket pedig felmagasztalt;
 az éhezőket minden jóval betölti,
 a gazdagokat elbocsátja üres kézzel.
 Gondjába vette gyermekét, Izraelt:
 megemlékezett irgalmáról,
 melyet atyáinknak hajdan megígért,
 Ábrahámnak és utódainak mindörökké.

Memorare

Emlékezzél meg, ó legkegyelmesebb Szűz Mária, hogy sohasem lehetett hallani, hogy te bárkit is magára hagytál volna, aki oltalmadat kérte, és segítségért hozzád könyörgött. Ilyen bizalomtól lelkesítve sietek hozzád, ó Szüzek Szüze, jóságos anyám. Hozzád fordulok, és színed előtt sóhajtozva állok, én, szegény bűnös. Ne vesd meg könyörgésemet, ó Anyja az örök Igének, hanem hallgass rám kegyelmesen, és hallgass meg engem! Amen.

Az Úrangyala (Angelus). Év közben (a húsvéti időn kívül)

V. Az Úr anyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát.
 R. És ő méhébe fogadá Szentlélektől szent Fiát.
Üdvözlégy, Mária...
 V. Íme az Úrnak szolgálóleánya.
 R. Legyen nekem a te igéd szerint.
Üdvözlégy, Mária...
 V. És az Ige testté lőn.
 R. És miköztünk lakozék.
Üdvözlégy, Mária...
 V. Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!
 R. Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kinszenvedése és keresztye által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Mennynek Királyné Asszonya. A húsvéti időben

Mennynek Királyné Asszonya,
 örülj, szép Szűz, allelúja.
 Mert kit méhedben hordozni
 méltó voltál, allelúja.

Amint megmondotta vala,
 föltámadott, allelúja.
 Imádd Istent, hogy lemossa
 bűneinket, allelúja!

V. Örülj és örvendezz, Szűz Mária, allelúja!
R. Mert valóban föltámadott az Úr, allelúja!

Könyörögjünk. Úristen, aki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak feltámadásával a világot megörvendeztetni méltóztattál: add, kérünk; hogy az Ő szent Anyja, Szűz Mária által elnyerjük az örök életet. Ugyanazon a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Imádság Szent Mihályhoz

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben, a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk! Esedezve kérjük: Parancsoljon neki az Isten! Te pedig, mennyei seregek vezére, a sátánt és a többi gonosz szellemet, kik a lelkek vesztére körüljárnak a világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére! Amen.

Az őrzőangyalhoz

Őrangyalom, szívből kérlek,
Légy vezérem, amíg élek,
Ments meg engem büntől, bajtól,
Ne hagyj el a halálomkor.
Mindig jóra figyelmeztess,
Úgy vezess a jó Istenhez.

Imádság a pápáért

Az Egyház felszólít, hogy imádkozzunk mindazokért, akiket Krisztus felelős állásokra hívott meg az Egyházban. Isten őrizze meg őket az igazságban és szeretetben, és jutalmazza meg őket értünk végzett szolgálatukért. Imádkozzunk papjainkért, püspökeinkért és különösen a Szentatyáért, Krisztus helytartójáért.

Mindenható gondviselő Atyánk, tekints szeretettel Szentatyánkra, a Pápára, hiszen utóda ő Szent Péternek, akire egyházadat építetted. Segítsd, hogy látható központja és szilárd alapja legyen annak a hitnek és szeretetnek, amely mindnyájunkat egybeköt. Amen.

A 129. zsoltár: De profundis

A mélységből kiáltok, Uram, hozzád,
Istenem, figyelj a szómra!
Fordulj felém, és hallgass figyelmesen
könyörgésem hangos szavára!
Ha bűneinket, Uram, felrovd,
Uram, ki az, aki előtted megállhat?
De nálad bocsánatot nyer a vétek,
ezért félve tisztelünk téged.
Remélek az Úrban, benne remél a lelkem,
és bízom ígéretében.
Lelkem várja az Urat,
jobban, mint éji őr a hajnalt.
Mert az Úrnál van az irgalom,
és bőséges a megváltás nála.

Választott népét ő váltja meg
minden bűnétől.

A halottakért

Adj, Uram, örök nyugalmat nekik, és az örök világosság fényeskedjék nekik.
Nyugodjanak békében. Amen.

Uram, hallgasd meg könyörgésemet, és kiáltásom jusson eléd.

Isten, híveidnek teremője és megváltója, add meg elköltözött szolgálid lelkének minden
bűnük bocsánatát, hogy imádságunk által elnyerjék irgalmadat, amire mindig vágyakoztak.
Amen.

Ima Szent István királyhoz

Nemzetünk apostola és hatalmas pártfogója, szeretett királyunk, Szent István, ki őseinket a
pogány tévelygés sötétségéből az egyedül üdvözítő katolikus hit világosságára hoztad,
istentelen bálványaidat leromboltad, megtért népednek templomokat és iskolákat emeltél,
szegényeit, árváit és özvegyeit szerető atyaként tápláltad és így nemzetedet művelté, boldoggá
tenni iparkodtál; a te tömérdek fáradozásod, kiállott küzdelmeid és mindezekkel szerzett
kimondhatatlan nagy érdemeid miatt fiúi és még most is alattvalói bizodalommal fordulunk
hozzád, ó apostoli szent királyunk, és kérünk, ne vond meg hathatós pártfogásodat a te magyar
népedtől, melyet annyi munkával megtérítettél. Kérj számára buzgó apostolokat; kérd az Istent,
szüntesse meg köztünk a hitszakadás átkát és az erkölcstelen életet, hogy üdvösséges
törvényeid és igaz atyai szívedből fakadt intelmeid szerint, a szeretetben egyesülve, az egy igaz
hitben állhatatosan megmaradjunk, szent életed nyomdokait kövessük és így egykor veled
együtt az örök boldogságban Urunkat, Istenünket vég nélkül áldjuk és dicsérjük. Amen.

V. Az igazat az Úr egyenes utakon vezette.

R. És megmutatta neki Isten országát.

Könyörögjünk. Engedd kegyelmesen, mindenható Úristen, hogy a te hitvallód, Szent
István, az egyházat, melyet e földön terjesztett, a mennyekben dicsőségesen védelmezze, a mi
Urunk, Jézus Krisztus által. Amen. *(Sik-Schütz: Imádságoskönyv)*

Ima a hazáért

Emlékezzél meg Istennek dicsőséges Anyja, magyarok Nagyasszonya, szentséges Szűz
Mária! emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, Szent
István neked följánlott és végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arccal országodra és
dicső érdemeid által légy szószólónk és közbenjárónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál. Amen.
(Esterházy Pál imája)

Tárgymutató

A nyomtatott könyv oldalszámait itt elhagytuk.

A

Abortusz

Ádám

Ádám és Éva

Agnoszticizmus

Agnosztikus

Alámerítés

Áldozócsüörtök

Állami hatalom

Állampolgári kötelesség

Állandóság

Általános feloldozás

Amputáció

Angelus

Angyal

 Bukott angyal

 Ima Szent Mihályhoz

 Őrzőangyal

 Úrangyala (Angelus)

Anima Christi

Anyagi támogatás

Apostoli hitvallás

Apostoli utódlás

Apostolok

Apostolok cselekedetei

Aposztázia

Asztrológia

Ateista

Ateizmus

Átkozódás

Átlényegülés

Átváltoztatás

B

Babona

Bálványimádás

Bánat

 Nem tökéletes

 Tökéletes

Beavatás

Becsapás

Bér-anyaság

Bérmálás

 Bérmaszülő

- Szertartása
- Betegek kenete
 - Szertartása
- Betörés
- Biblia
 - Biblia könyvei
- Bocsánatos bűn
 - Feltételei
- Böjt
 - Szentmise előtt
 - Szigorú böjt
- Boldogságok
- Boszorkányság
- Botránkoztatás
- Búcsú
 - Részleges
 - Teljes
- Búcsúk
- Bűn
 - Bocsánatos
 - Égbekiáltó
 - Eredeti
 - Főbűnök
 - Fokozatai
 - Halálos
 - Személyes
 - Szentlélek elleni
- Bűnbánat l. *Bűnbocsánat*
- Bűnbocsánat
- Bűnrészesség
- Büntetés
 - Ideigtartó
 - Örök

C

- Celibátus
- Confiteor
- Család
 - Ecclesia Domestica
 - Házasságra előkészítés
 - Hívő
 - Természetes családtervezés
- Csillagjólás
- Csonkítás

D

- Diákonus
- Dicsekvés
- Dicsőség az Atyának

E

Ecclesia Domestica

Édenkert

Égbekiáltó bűnök

Egyetemes

Egyház

Imádság

Küldetés

Zsinat

Egyház

Küldetése

Négy alaptulajdonsága

Parancsai

Támogatása

Egyházi rend

Elégtétel

Életszükségletek

Elhamarkodott ítélet

Elmélkedés

Eltörölhetetlen jegy

Ember teremtése

Emberrablás

Engesztelő ima

Érdemek kincstára

Eredeti bűn

Eredeti igazság

Eredeti szentség

Erények

Eretnekség

Erkölcsei erény

Erkölcsei rend

Esküdözés

Esküszegés

Esti ima

Étkezés előtti és utáni ima

Eucharisztia liturgiája

Eutanázia

Evangelium

Evangelium hirdetése

F

Feloldozás

Feltámadás

Főbűnök

Fogadalom

Fogamzásgátlás

Fölkent

Főpap

Főparancs

G

Gondolati imádság

Gonosz szellem

Gyermekek

Isten csodálatos ajándéka

Gyilkosság

Gyónás

Gyónási titok

Gyűlölet

Isten gyűlölete

H

Háború

Hagyomány l. *Szenthagyomány*

Halál

Halálos bűn

Feltételei

Halhatatlan lélek

Hamis eskü

Hamis tanúság

Hamvazószerda

Harag

Haszon

Haza szolgálata

Hazáért ima

Házasság

Érvénytelenítése

Házasságtörés

Köteléke

Próbaházasság

Szertartása

Vegyes

Hierarchikus papság

Hit

Hitvallás

Apostoli hitvallás

Niceai hitvallás

Sacrum Officium

Hivatás

Hívek papsága

Hízalgés

Homoszexualitás

Horoszkóp

Húsvéti misztérium

Húsvétvasárnap

I

Ideigtartó büntetés

Igazságosság

Ige liturgiája

Ima

Angelus
Anima Christi
Apostoli hitvallás
Bűnbánat felindítása
Bűnbánati ima
Confiteor
De profundis
Dicsőség az Atyának
Engesztelő ima
Esti ima
Étkezés előtt és után
Feszület előtt
Halottakért
Hazáért
Hit felindítása
Hitvallás
Imaórák liturgiája
Jézus Szívéhez
Jézus, az élet Kenyere
Katolikus keresztény köszöntés
Keresztvetés
Krisztus lelke
Magnificat
Mélységből kiáltok
Memorare
Mennynek Királyné asszonya
Miatyánk
Miserere
Niceai hitvallás
Órzóangyalhoz
Pááért
Reggeli felajánlás
Remény felindítása
Rózsafüzér
Rózsafüzér-ima
Rózsafüzér titkai
Szent István királyhoz
Szent Mihályhoz
Szentlélekhez
Szentségi áldás
Szeretet felindítása
Térdhajtás
Úr imája
Úrangyala
Üdvözlégy, Királyné
Üdvözlégy, Mária

Imádság

Gondolati
Szóbeli

Imaórák liturgiája
„In vitro” megtermékenyítés
Irgalmasság
 Cselekedetei
 Lelki cselekedetei
 Testi cselekedetei
Irigység
Isten imádása
Isteni erény
Iszákosság
Ítélet
 Elhamarkodott
 Különítélet
 Utolsó ítélet

J

Jézus
 Szíve ígéretei
Jóslás
 Csillagjóslás
 Szellemidézés
 Tenyérjóslás
Jóvátétel

K

Kábítószer használata
Karácsony
Káromkodás
Kártérítés
Katekumen
Katekumenátus
Katolikus
Kereszt
Keresztáldozat
Keresztelő Szent János
Keresztények
Kereszttség
 Alámerítés
 Keresztnév
 Keresztszülő
 Keresztvíz
 Szertartása
Keresztsegi papság
Keresztszülő
Keresztút
Keresztvetés
Kétségbeesés
Kézrátétel
Kinyilatkoztatás
Kínzás

Környezet
Kötelező ünnep l. *Parancsolt ünnep*
Közbenjárás
Közös bűnbánati szertartás
Közös imádság
Krisztus
 Áldozata
 Jelenléte
Különítélet

L

Legfőbb tanítói tiszt (Magisterium)
Lelkierő
Lelkiismeret
Levél (apostoli)
Lopás

M

Magánimádság
Magángyónás
Magánkinyilatkoztatás
Magántulajdon
Magnificat
Magzatelhajtás
Második eljövétel
Megbocsátás
Megigazulás
Megszentelő kegyelem
Megszólás
Megtérés
Megtermékenyítés
 Mesterséges
 „In vitro”
Megtestesülés
Megváltás
Megváltó
Memorare
Mennybemenetel
Mennyország
Mértékletesség
Mesterséges megtermékenyítés
Miatyánk
Miserere
Missziós lelkület
Munka
Munkabér
 Igazságos bér
 Kifizetése
Művészetek
 Vallásos

N

Nagyböjti péntek
Nagypéntek
Nem tökéletes bánat
Nemi erőszak
Niceai hitvallás
Nőtlenység
 Papi nőtlenség
Nyilvános hazugság

O

Okosság
Oltáriszentség
Öngyilkosság
Önkielégítés
Önmegtartóztatás
Ördög
Örök büntetés
Örökbefogadás
Ószövetség

P

Pápa
 Tévedhetetlenség
Papi rend l. *Egyházi rend*
Papok
Papság
Parancsolatok
Parancsolt ünnep
Paráznaság
Passió
Plébániai közösség
Pletykálás
Pokol
Politeista
Pornográfia
Próbaházasság
Próféta
Prostitúció
Pünkösöd
Püspök

R

Rágalmazás
Reggeli ima
Remény
Részleges búcsú
Rózsafüzér
 Imádkozása

Titkai

S

Sarkalatos erények

Sátán

Simónia

Skizma

Sterilizáció

Sugárzó hit

Szabadító

Szakadárság

Szegénység

Szegény nemzetek megsegítése

Szegények megsegítése

Személyes bűn

Szemérmesség

Szent István királyhoz ima

Szentáldozás

Szentatya

Szentek közössége

Szentelmények

Szenhagyomány

Szenháromság

Szentírás

Szentlélek

Ajándéka

Elleni bűn

Gyümölcsei

Szentmise

Szentmiseáldozat

Szentségek

Szentségi

Áldás

Áldozat

Pecsét

Szentségimádás

Szentségtörés

Szenvedés

Szeplőtelen fogantatás

Szerencsejáték

Szeretet

Szeretetszolgálat

Szív

Jézus Szíve ígéretei

Tisztaszívű

Szóbeli imádság

Szolidaritás

Szövetség

Ószövetség

Újszövetség

Sztrájk
Szülői gondoskodás
Szűz Mária

T

Tartozás
Tekintély
Teljes búcsú
Térdhajtás
Teremtés
 Teremtés mint áldozat
Teremtő
Természetes családtervezés
Tévedhetetlenség
Tisztaság
Tisztítóhely
Titok
 Foglalkozási
 Gyónási
 Megőrzése
Tízparancsolat
Többnejűség
Tökéletes bánat
Torkosság
Tűszszedés

U

Újszövetség
Úrangyala
Utolsó ítélet
Utolsó vacsora
Útravaló
Üdvösség
Üdvözlégy, Királyné
Üdvözlégy, Mária
Üdvtörténet

V

Vakmerő bizakodás
Vakmerő járművezetés
Vallásos művészetek
Vallásszabadság
Varázslás
Vegyes házasság
Vérfertőzés
Viaticum
Víz
 Alámerítés
 Keresztvíz

Zs

Zsinat